

országban elterjednek, még Erdélyig is eljutnak. Az 1780 és 1790 közti évtizedben gyors ütemben folyik újabb manufaktúrák alakítása, és Pozsony hamarosan egész Magyarország legjelentősebb ipari központjává válik. Ezt elősegítette a hazai piac mellett Bécs közelsége és az a tény, hogy a városi és környékbeli szegénység soraiból könnyű volt olcsó munkaerőt szerezni. A szerző megállapítása szerint a kormányzat is elősegítette az ipar fejlődését, a kereskedők mellett nemesi körök is érdeklődnek a manufaktúrák iránt. Az ekkor alakult manufaktúrák többsége ismét textiliák készítésével foglalkozik. Még a század utolsó évtizedében is alakulnak új manufaktúrák, de már kisebbek a korábbiaknál. A szerző így összesen 34 manufaktúrát talál Pozsonyban, de ezeknek csak mintegy a feléről tud pontosabb adatokat közölni. Csak egy posztómanufaktúra van, amely Verlag-rendszerben vidéken is foglalkoztat több, mint 100 embert, a többiek központosított manufaktúrák. Ahol erre levéltári adatok voltak, ott a szerző közli a termelési adatokat, a munkások létszámát stb. Sajnálatos, hogy nem tett kísérletet annak felderítésére, honnan toborzódott pontosabban a manufaktúrák munkássága. Megállapítása szerint az 1790-es években a fejlődés lendülete megtorpant, a XIX. század elejének gazdasági válsága és a birodalom pénzügyi csődje pedig szinte megsemmisítette a pozsonyi ipar fejlődését.

Niederhauser Emil

История Москвы. IV. кт. Период промышленного капитализма
Издательство Академии наук СССР, Москва 1954

Az alábbiakban ismertetésre kerülő kötet, amely a Tanulmányok Budapest múltjából megelőző két kötetében ismertetett három kötet folytatása, a kapitalizmus oroszországi kibontakozásának korát, az 1861. évi jobbágyreformtól a XX. század fordulójáig terjedő 40 évet tárgyalja.

A jobbágyság felszabadítása után Moszkvának, mint az ország gazdasági, politikai és kulturális központjának szerepe jelentős mértékben megnőtt. Bár a XVIII. század elejétől kezdve Pétervár a cári udvar és a kormány székhelye, az ország gazdasági központja továbbra is Moszkva, márcsak földrajzi helyzeténél fogva is. A tárgyalt korszakban kiépülő vasútvonalak az ország legtávolabbi zugaival is összekapcsolják a várost. A kapitalizmus fejlődése Moszkvában, a nagy kereskedő- és iparvárosban, természetesen sokkal gyorsabb, mint vidéken, vagy Pétervárt kivéve bárhol máshol az országban, hiszen a többi helyen a feudális rend túlélő maradványai gátolják az új gazdasági-társadalmi rend kibontakozását.

Néhány példa: 1853 és 1890 közt a nagyipari munkásság száma Moszkvában 70%-kal nőtt, maga az ipari termelés ugyanezen időszakban 375%-kal. E korszakban Moszkva ipari életének vezető ága már a nagyipar; kezdetben a textil-, majd mindinkább a fémipar.

A város lakossága igen gyorsan nőtt e fél évszázad alatt. 1861-ben még alig félmillió, 40 év múltán, 1897-ben már eléri a milliót. Megjegyzendő, hogy ekkorra Pétervár lakossága számban meghaladja Moszkvát, majd a szovjet korszakban ismét Moszkva lesz a sokkal népesebb.

A múlt század második felében Moszkva lakosságának többsége ipari proletár. A nemesség szerepe, jelentősége lehanyaglott, de befolyása a város kormányzásában még mindig számottevő. A fejlődés iránya azonban itt is, mint Európa többi országában is az, hogy a nagy vagyonú polgárság ragadja kezébe mindinkább a vezetést minden téren, így lassanként a városi dumában is.

A társadalmi mozgalmak súlypontja a XIX. században már nem Moszkva, hanem Pétervár, amely elevenebb kapcsolatban áll Nyugat- és Közép-Európával. Persze azért nem szabad lebecsülni a moszkvai társadalmi és egyéb mozgalmakat sem, hiszen ilyen szempontból Moszkva szorosan zárkózik fel Pétervár mögé. Moszkvában az egész korszakon át számos titkos vagy nem titkos társaság működik, a munkásmozgalom Pétervárral egy időben itt is megindul, megizmosodik.

Moszkvában működött az első forradalmi nyomda Oroszország területén. A forradalmi mozgalmaknak abban a korszakában, amikor még nem a marxizmus volt a mozgalmak irányító eszméje, hanem a narodnyik nézetek uralkodtak az ország forradalmi beállítottságú intelligenciája körében, itt alapították a Zemlja i volja (Föld és akarat) nevű titkos társaságot, litografált és nyomtatott röplapoknak a százezreit indították innen útjukra az egész országba. A 90-es évektől kezdődően pedig, amikor a narodnyik mozgalom válságba került és a marxizmus lett a forradalmi értelmiség mind nagyobb részének ideológiája, a moszkvai marxisták is döntő módon hozzájárultak a munkásosztály önálló politikai pártja létrehozásához.

A múlt század második fele orosz politikai, tudományos, irodalmi és művészeti életének legnagyobb alakjai általában vagy Moszkvában vagy Pétervárott éltek és dolgoztak. Sokan voltak köztük persze olyanok is, akik életüknek egyik szakaszában az egyik, majd a másik városban működtek. A moszkvaiak közül csak néhány egészen kimagasló személyiség nevét említjük itt meg, akiknek működésével a kötet behatóan foglalkozik: az írók közül N. G. Csernisevszkij, N. A. Dobroljubov, M. E. Szaltikov-Scsedrin, és valamennyiük közül a legnagyobb, L. N. Tolsztoj. Moszkvában írta Tolsztoj a Háború és békét. Ebben a városban írta és mutattatta be drámáit A. N. Osztrovszkij. Ezek a nagy írók műveikben koruk orosz valóságát mutatták be. Ők már, csakúgy mint az ugyancsak Moszkvában alkotó A. P. Csehov, a világ irodalmába is az elsők közt helyezkednek el. A természettudósok közül K. A. Tyimirjavezet és I. M. Szecsenovot, a festők közül V. I. Szurikovot, I. E. Repint és M. V. Vaznyecovot emelhetjük ki — mint akinek nevét a mi közönségünk is ismeri —; de rajtuk kívül még több tucat nevet sorolhatnánk fel, mint akiknek működését a kötet tárgyalja.

A kulturális élet fejlődésének leírása persze nem az egyes kiemelkedő egyéniségek életének és tevékenységének lexikonszerű ábrázolása.

Az előadás alap gondolata az, hogy Moszkva ebben a korszakban is — legalábbis egyik legfőbb — centruma az orosz kultúrának. Bemutatja a kötet a nagymúltú moszkvai egyetem irányító szerepét, hangsúlyozva azt, hogy ez az egyetem — amely egyébként mindig nemzetibb, oroszabb egyetem volt a pétervárinál — általában a materialista világnézet fellegvára. Külön alfejezetek tárgyalják az egyetemről szóló fejezetek közül a természettudományok, az orvostudomány, a társadalom-, a technikai- és a mezőgazdasági tudományok fejlődését. Egy másik fejezet a középfokú iskolázás történetével ismerteti meg az olvasót, külön alfejezetekben taglalva az elemi, a középfokú fiú-, a technikai alsó- és közép-, a kereskedelmi- és a különféle szintű leánynevelő iskolák működését. Egy-egy fejezetet szenteltek a színház, a zene, a festészet és szobrászat, végül az építészet kérdéseinek.

Ebben a tárgyalt korszakban az orosz tudomány, irodalom, művészet, ugyanúgy, mint a többi európai ország kultúrájának mindeme ágai, óriási lépést tett meg előre. Büszkén állapítja meg a kötet zárószava, hogy ebben a korszakban Oroszország nemcsak a világforradalomban, hanem a világ kultúrájában is az élcsapat tagjává lett. Ezt a tényt az orosz tudomány és művészet mélyen nemzeti jellege és demokratizmusa magyarázza. Mindezeknek a folyamatoknak a körvonalai igen élesen rajzolódnak ki Moszkvában, amely történelmi szerepénél fogva ebben a korszakban is, mint a megelőzőkben és a következőkben, valósággal szíve Oroszországnak.

Bélay Vilmos

KÜLFÖLDI VÁROSTÖRTÉNETI BIBLIOGRÁFIA

Az itt közölt bibliográfia az első kísérlet arra, hogy a kutatók az egyre nagyobb méreteket öltő várostörténeti irodalmat figyelemmel kísérhessék. Ezt annál is fontosabbnak tartjuk, mert a szovjet és lengyel várostörténet új, módszertanilag iránymutató eredményei nálunk még nem találtak kellő követésre. A bibliográfia a nemzeti bibliográfiák, továbbá — ahol ilyen nem volt — a tudományos szakfolyóiratok alapján készült. Sajnos, a jugoszláv és olasz irodalomra vonatkozólag részletes adatok a munka elvégzésekor még nem álltak rendelkezésünkre. Korai lett volna ma még a várostörténet szakaszokra osztását megkísérelni, s ezért csupán a bibliográfiákat és forráskiadványokat emeltük ki, az anyag többi részét pedig aszerint különböztettük meg, hogy önálló kiadvány vagy folyóiratcikk volt-e. Csillaggal jelöltük meg a jelen kötetben ismertetésre kerülő munkákat és cikkeket. Reméljük, hogy a bibliográfia még ebben a kezdetleges formában is segítséget nyújt majd a kutatásnak, mint ahogyan nem mondtunk le a közlendő anyag bővítéséről és az ismertetések számának növeléséről sem.

A közlés során az alábbi rövidítéseket alkalmaztuk :

ArchivZ	= Archivalische Zeitschrift.
Basler Z. f. G.	= Basler Zeitschrift für Geschichte und Altertumskunde
Bl. f. Heimatk.	= Blätter für Heimatkunde
ČsČH	= Československý Časopis Historický
DAEM	= Deutsches Archiv für Erforschung des Mittelalters
EHR	= The Economic History Review
GWU	= Geschichte in Wissenschaft und Unterricht
HČ	= Historický Časopis
HJB	= Historisches Jahrbuch
HŠtudie	= Historické Študie
HZ	= Historische Zeitschrift
JFränkLf.	= Jahrbücher für Fränkische Landesforschung
JVGWien	= Jahrbücher des Vereins für Geschichte der Stadt Wien
KH	= Kwartalnik Historyczni
MIÖG	= Mitteilungen des Instituts für österreichische Geschichtsforschung
Mitt. d. Oberrhein. Geschv.	= Mitteilungen des Oberrheinischen Geschichtsvereins
PH	= Przegląd Historyczni
Rhein Vjbl	= Rheinische Vierteljahrsblätter
Roczn. d. g. i sp.	= Roczniki do dziejów gospodarskich i społecznych
Sb. arch. práci	= Sbornik archivních práci
SOF	= Südostforschungen
Studia wczesnośr.	= Studia wczesnośredniowieczne
VI	= Voproszi isztorii
VSWG	= Vierteljahrschrift für Sozial- und Wirtschaftsgeschichte

ZGW	= Zeitschrift für Geschichtswissenschaft
ZHVGSteier	= Zeitschrift des Historischen Vereins für die Geschichte Steiermarks
ZOF	= Zeitschrift für Ostforschung
ZRG Germ	= Zeitschrift der Savigny Stiftung für Rechtsgeschichte. Germanische Abteilung

1. Bibliográfiák

International Bibliography of historical sciences. Ed. by the International Committee of Hist. Sciences. Lausanne Vol. 22, 1953. Including some publications of previous years. Paris: Colin, 1955, XXVII + 369 p.

Baumgart, Jan: Bibliografia historii polskiej za lata 1950—1951. [A lengyel történeti irodalom bibliográfiája 1950—1951. évekre.] Wrocław: Zakład im. Ossolińskich Wyd. PAN, 1955, 232 p.

Bibliographie der Württembergischen Geschichte. Hrsg. v. d. Württ. Kommission f. Landesgesch. Begr. v. Wilhelm Heyd. Bd. 8. (2. Hälfte), Stuttgart: Kohlhammer, 1956. (Bibliographische Litteratur von 1916—1945. p. 281—782.)

Gugitz, Gustav: Bibliographie zur Geschichte und Stadtkunde von Wien Bd. 3. Lfg. 1., (1956), 64 p.

Rister, Herbert: Schlesische Bibliographie 1954—1955. Mit Nachträgen f. d. J. 1942—1952. Marburg a/L.: J.-G.-Herder Institut, 1956, XII + 396 p. (Wiss. Beiträge z. Gesch. u. Landeskunde Ost-Mitteleuropas Nr. 24.)

Sturminger, Walter: Bibliographie und Ikonographie der Türkenbelagerung Wiens 1529 u. 1683. (Veröff. d. Komm. f. neuere Gesch. Österreichs Bd. 41.) Graz—Köln: Böhlhaus Nachf. Verl., 1955, XII + 420 p.

Ism: *MIÖG* 63/1955, 118. — *SOF* 14/1955, 276. — *ZOF* 5/1956, 457.

Baltische Bibliographie 1954—1955. *ZOF* 5/1956, p. 625—640.

Basler Bibliographie 1955 [Beilage z. Basler Zschr. f. Gesch. u. Altertumskunde Bd. 55 (1956)].

Bibliographie z. Gesch. d. MA-s aus slawischen Zeitschriften. *MIÖG* 63/1955, (csehszlovák 1945—1953) p. 167—191, (jugoszláv 1945—1955) p. 212—228, 395—434.

Bibliographie zum Archivwesen für die Jahre 1953 u. 1954. — *Der Archivar* 9/1956, p. 97—120, 219—248, 383—396.

Pommersche Bibliographie 1952—1955. *ZOF* 5/1956, p. 305—320, 465—480. *Schrifttum z. Gesch. von Ost-u. Westpreußen 1954*, *ZOF* 5/1956, p. 145—160.

2. Forráskiadványok

Andernacht, Dietrich—Stamm, Otto: Die Bürgerbücher der Reichsstadt Frankfurt 1311—1400 u. das Einwohnerverzeichnis v. 1387. (Veröff. d. Hist. Kommission der Stadt Frankfurt) Frankfurt a/M: Kramer, 1955.

Ism: *Le Moyen Âge* 62/1956, 539. — *ZRG Germ.* 73/1956, 536.

*Bastian, Franz (+) — Widemann, Josef: Regensburger Urkundenbuch Bd. 2. (1351—1378) (Mon. Boica Bd. 54. NF. Bd. 8.) München: Beck, 1956, X + 663 p.

Berlichingen, Goetz v.: Das Götz v. Berlichingen Register der Hälte u. Furten um Nürnberg. Ein Beitrag z. spätmittelalterlichen Verkehrsgeographie d. Nürnberger Umlandes. Eingel., hrsg. u. erläutert v. Hanns Hubert Hofmann. Kallmünz: Lassleben, 1957, 36 p.

Bozner Bürgerbuch 1551—1806. Innsbruck: Universitätsverl. Wagner, 1956. (Schlern—Schriften 153, 154.)

Bruns, Friedrich: Das Frachtherrenbuch der Lübecker Bergenfahrer, hrsg. v. A v.

Brandt. (Schriften des Hanseatischen Museums in Bergen Nr. 17.) Bergen, 1953, 79 p.

Ism. VSWG 42/1955, 74.

Chartes du Forez antérieurs au XIVe siècle. Tom. XIV. 1233—1254, publiés par G. Guichard. . . Mâcon: Impr. de Protat frères, 1955, 400 p.

Dertsch, Richard: Die Urkunden der Stadt Kaufberon (Stadt, Spital, Pfarrei-Kloster) 1200—1500. — Augsburg: Schwäbische Forschungsgemeinschaft, 1955. VII + 666 p. (Veröff. d. Schwäbischen Forschungsgemeinschaft bei der Komm. f. bayerische Landesgesch. Reihe 2a, Bd. 3.)

Donauworther Quellenbogen. Red.: Benedikt Nett. Geschichte 3—6, 9—12, 15—18. 21—24. Auer/Cassianum 1956, 15—15 p.

*Ebel, Wilhelm: Lübecker Ratsurteile. Bd. I. (1421—1500), Bd. II. (1501—1525). Wiss. Verl. Musterschmidt: Göttingen—Berlin—Frankfurt. I. 1955, 579 p., II. 1956.

Ism.: ArchivZ 52/1956, 272. — DAEM 12/1956, 570. — ZOF 5/1956, 444. — ZRG Germ. 73/1956, 500.

Engel, Wilhelm: Urkundenregesten z. Gesch. der Städte des Hochstiftes Würzburg (1172—1413) (Regesta Herbipolensia III.) (Quellen u. Forschungen z. Gesch. d. Bistums u. Hochstiftes Würzburg 12.) Würzburg: Schöningh, 1956, 236 p.

Ism.: MIOG 64/1956, 142. — ZRG Germ. 74/1957, 296.

Espaulard, Hector: Documents pour l'histoire ancienne et moderne d'une localité des environs de Paris, Noisy-le-Sec. 1-re partie: Depuis l'origine jusqu'à 1914. Bordeaux: Impr. Union Française d'impression, 1955, 691 p.

Eustathios: Die Normannen in Thessalonike. Die Eroberung v. Thessalonike durch die Normannen. Übers. v. H. Hunter — Graz—Wien—Köln: Verl. Styria, (1955), 163 p. (Byzantinische Geschichtsschreiber Bd. 3.)

Freiburger Urkundebuch. Bearb. v. Friedrich Hefele. Bd. 3. Lfg. 1—2. — Freiburg i. Br., Wagner, 1955—1956, 320 p.

Giampaolo, Leopoldo: La cronica varesina di Giulio Tatto (1540—1620) ed i prezzi dei grani e del vino sul mercato Varese dal 1525 al 1620. Varese, 1954, 41 + 261 p.

Ism.: EHR 9/1956, 376.

Hipper, Richard: Die Urkunden des Reichstiftes St. Ulrich u. Afra in Augsburg 1023—1440. Augsburg: Schwäbische Forschungsgemeinschaft bei der Komm. f. bayer. Landesgesch., 1956, XV + 439 p. (Veröff. d. Schwäbischen Forschungsgemeinschaft. Reihe 2 a, Bd. 4.)

Hoffmann, Hermann: Würzburger Poleizeisätze. Gebote u. Ordnungen des MA-s 1125—1495. Würzburg: Schöningh, 1955, 237 p.

Ism.: ArchivZ 52/1956, 277. — DAEM 12/1956, 236.

Kammerer, I.—Pietsch, F.: Die Urkunden des früheren reichsstädtischen Archivs Isny bis 1550. (Inventare der nichtstaatlichen Archive in Baden Württemberg H. 2.) Karlsruhe: Verl. Braun, 1955, 166 p.

Ism.: Der Archivar 9/1956, 257. — ZRG Germ. 74/1956, 299.

Kara Mustafa vor Wien. Das türkische Tagebuch der Belagerung Wiens 1683, verfasst vom Zeremonienmeister der Hohen Pforte. Übers. eingel. u. erklärt v. Richard F. Krentel. (Osmanische Geschichtsschreiber 1.) Graz—Wien—Köln: Styria Verl., 1955, 194 p.

Ism.: MIOG 64/1956, 360.

Die Urkunden des Stadtarchivs Kaiserstuhl, bearb. v. Paul Kläui. (Quellen zur Aargauischer Gesch. I. Reihe Aargauer Urkunden 13.) Aarau: H. R. Sauerländer 1955, 195 p.

Ism.: ArchivZ 52/1956, 265.

Kemper Schepenacten 1316—1354. Bearb. u. hrsg. v. Johanna A. Kossmann Putto. Zwolle: Die Erven J. J. Tijl, 1955, XV + 357 p.
Ism.: *Rhein Vjbl.* 21/1956, 401. — *ZRG Germ.* 73/1956, 463.

Das hamburgische Schuldbuch von 1288. (Liber pignorum et pactorum de anno, 1288.) Bearb. v. E. v. Lehe. Hamburg: Christians, 1956, VIII + 71 + 311 p. (Veröff. aus dem Staatsarchiv d. Freien u. Hansestadt Hamburg Bd. 4.)

Linzer Regesten. Hrsg. v. d. Städtischen Sammlungen. Linz, Schriftleiter: Hans Kreczi.

A. Gedruckte Quellen z. Gesch. d. Stadt Linz bis 1700

B. Handschriftliche Quellen z. Gesch. d. Stadt Linz in oberrösterr. Archiven

D. Handschriftliche Quellen z. Gesch. d. Stadt Linz in außerösterr. Archiven.

Quellen z. Handelsgesch. der Paumgartner v. Augsburg (1480—1570). Hrsg. v. K. O. Müller. Wiesbaden: Steiner in Komm., 1955, X + 416 p. (Dt. Handelsakten des MA-s u. d. Neuzeit Bd. IX.)

Ism.: *DAEM* 12/1956, 238. — *MIÖG* 64/1956, 345.

Bürgerbuch der Stadt Stuttgart (1660—1706). Bearb. v. P. Nägele. Bd. 1. Text des Bürgerbuchs. Stuttgart: Kohlhammer, 1956, XII + 220 p. (Veröff. d. Archivs d. Stadt Stuttgart Bd. 11.)

Neubauer, Ernst (+): Häuserbuch der Stadt Magdeburg T. 2. Halle a. d. S.: Niemeyer, 1956, XVI + 291 p., 2 tkp. (Quellen z. Gesch. Sachsen—Anhalts 4.)

Oediger, Friedrich Wilhelm: Die Regesten der Erzbischöfe v. Köln im MA. Bd. 1. Lfg. 1—3. Bonn: Hanstein, 1954—1956, Bd. 1. 313—1099 p. (Publikationen d. Ges. f. rheinische Geschichtskunde 21.)

*Altenburger Urkundenbuch 976—1350. Bearb. v. Hans Patze. Jena: VEB G. Fischer, 1955, 159 + 640 p. 20 t. (Veröff. der Thüringischen Hist. Kommission Bd. 5.)
Ism.: *Archivmitteilungen* 6/1956, 29. — *DAEM* 12/1956, 562. — *MIÖG* 65/1957, 129.

Peterburgszkie bolszeviki v period podema pervoj russzkoj revoljucii 1905—1907 gg. Sbornik dokumentov i materialov [A pétervári bolszevikok az 1905—1907. évi első orosz forradalom fellendülésének időszakában. Dokumentum- és adatgyűjtemény.] Leningrad: Lenizdat, 1955, 608 p.

Puchner, Karl—Wulz, Gustav; Die Urkunden der Stadt Nördlingen 1350—1399. Augsburg: Schwäbische Forschungsgemeinschaft, 1956, 368 p. (Veröff. der Schwäbischen Forschungsgemeinschaft Reihe 2 a, Bd. 5.)

Regesten zur Bau- u. Kunstgeschichte des Münsters zu Konstanz. Bearb. v. Elisabeth Reiners—Ernst. Lindau—Konstanz: Thorbecke, 1956, 187 p. (Schriften d. Ver. f. Gesch. des Bodensees u. seine Umgebung.)

Rechtsquellen des Kantons Bern. I. Teil. Stadtrechte. Bd. 4. Bearb. v. Hermann Rennefahrt, Aarau: Sauerländer, I—II. Hälfte XXIV + XIX + 1349 p. (Sammlung Schweiz. Rechtsquellen Abt. II.)

Ism.: *ZRG Germ.* 74/1957, 302.

Schmidt, Aloys: Quellen z. Gesch. des St. Klostorstifts in Koblenz. Bd. I. T. 1. 2. Bonn: Hanstein, 1953—1955 Bd. I. 857—1400., 792 + 217 p. (Publikationen d. Ges. f. rheinische Geschichtskunde 53.)

*Stolz, Otto: Quellen z. Gesch. des Zollwesens u. Handelsverkehrs in Tirol u. Vorarlberg vom 13. bis 18. Jh. Wiesbaden: F. Steiner in Komm., 1955, XVIII + 369 p. 1 tkp. (Dt. Handelsakten des MA-s u. d. Neuzeit Bd. X. Deutsche Zolltarife des MA-s u. Neuzeit T. I.)

Ism.: *VSWG* 42/1955, 160. — *ZRG Germ.* 73/1956, 505.

Struck, Wolf Heino: Quellen z. Gesch. der Klöster u. Stifte im Gebiet der mittleren Lahn bis zum Ausgang des MA-s. Bd. 1. Das St. Georgenstift, die Klöster, das Hospital u. die Kapellen in Limburg a. d. Lahn. Regesten 910—1500. LX + 870 p. 1 tkp. (Veröff. d. hist. Komm. f. Nassau.)

Die Taten der Trierer. Gesta Treverorum, hrsg. v. Emil Zenz. Bd. I. Von den Anfängen bis zum Jahre 1124. Trier: Paulinus Verl., 1956, 92 p.
Ism.: *DAEM* 12/1956, 574.

*Urkundenbuch des Burgenlandes u. der angrenzenden Gebiete der Komitate Wieselburg, Ödenburg u. Eisenburg. Unter Benützung der Vorarbeiten v. W. Goldinger, R. Zöllner u. R. Neck, bearb. v. Hans Wagner. Bd. I. Urkunden von 808 bis 1270. Graz—Köln: Böhlau Nachf., 1955, XXX + 482 p. (Publikationen des Österr. Instituts f. Geschichtsforschung Reihe VII.)
Ism.: *ArchivZ* 52/1956, 263. — *DAEM* 12/1956, 561. — *SOF* 14/1955, 460. — *ZHVSteier* 47/1956, 171.

Usteri, E.: Westschweizer Schiedsurkunden bis zum J. 1300. Zürich: Schulthess, 1955, XIV + 550 p.
Ism.: *DAEM* 12/1956, 567. — *ZRG Germ.* 73/1956, 444.

Volkert, Wilhelm: Die Regesten der Bischöfe u. des Domkapitels von Augsburg. Bd. 1. Lig. 1. Augsburg: Schwäbische Forschungsgemeinschaft, 1955. (Veröff. der Schwäbischen Forschungsgemeinschaft Reihe 26, Bd. 1.)

Urkundenbuch der Stadt Halle, ihrer Stifter und Klöster. Teil III. (1351—1403). Bd. 1. (1351—1380). Bearb. v. Arthur Bierbach Bd. 2. Halle/S: VEB Max Niemeyer Verl., 1954, LXXVI + 701 p. (Quellen z. Gesch. Sachsen-Anhalts.)
Ism.: *Der Archivar* 8/1955, 299. — *Archivmitteilungen* 5/1955, 3132. — *ArchivZ* 52/1956, 263. — *DAEM* 12/1956, 563.

Die Bürgerschaft der Reichsstadt Hall von 1395 bis 1600. Bearb. v. Gerhard Wunder u. Georg Lechner. Stuttgart—Köln: W. Kohlhammer Verl., 1956, 708 p. (Württembergische Geschichtsquellen Bd. 25.)
Ism.: *ZRG Germ.* 74/1957, 436.

Adam, Carl: Stadtarchiv Burgbernheim. München: Zink, 1956, XI + 104 p. (Bayrische Archivinventare, Reihe Mittelfranken H. 2.)
Ism.: *Der Archivar* 9/1956, 399.

*Archív mesta Bratislavy. Inventár stredovekých listín, listov a iných príbuzných písomnosti. [Pozsony város levéltára. A középkori oklevelek, levelek és más rokonanyag leltára.] Vypr.: D. Lehotská, D. Handzová, V. Horváth, Z. Hrabuššay, N. Merglová. Praha, 1956, 629 p. 22 t.

3. Öndálló tanulmányok

Amman, Hektor: Von der Wirtschaftsgeltung des Elsass im MA. Lahr/Schwarzwald: Schauenburg, (1956), 112 p.

Der Dom zu Arlesheim. Gedenkschrift zur Aussenrestauration 1954/1955. Arlesheim: Hofmeier, 1955.

Audein, Amable: Essai sur la topographie de Lugdunum. Lyon: „Revue de géographie de Lyon”, 1956, 176 p. (Institut des études rhodaniennes de l'Université de Lyon. Mémoires et documents 11.)

Aurenhammer, Hans: Die Mariengnadenbilder Wiens und Niederösterreichs in der Barockzeit. Der Wandel ihrer Ikonographie u. ihrer Verehrung. Wien: Selbstverl. d. Österr. Museums f. Volkskunde, 1956, IX + 183 p. (Veröff. d. Österr. Museums f. Volkskunde Bd. 8.)

Autenrieth, Johanne: Die Domschule von Konstanz zur Zeit des Investiturstreits. Die wissenschaftliche Arbeitsweise von Konstanzer u. zweier Kleriker dargestellt auf Grund v. Handschriftenstudien. Stuttgart: Kohlhammer, (1956), 179 p. (Forschungen zur Kirchen- u. Geistesgesch. N. F. Bd. 3.)

Bach, Erik: La cité de Genes au XIIe siècle. København: Gylkendal, 176 p. (Classica et Mediaevalia, Dissertationes 5.)
Ism.: *MIÖG* 64/1957, 288.

Festschrift zur 700 Jahrfeier der Stadt Barth. Bart: Rat der Stadt, 1955, 126 + 17 p. Freiwillige Basler Denkmalpflege 1950—1953. Basel: Coralander, 1955.

Beck, Friedrich: Die wirtschaftliche Entwicklung in der Stadt Greiz während des 19. Jh-s. Ein Beitrag zur Gesch. der Industrialisierung in Deutschland. Weimar: H. Böhlau Nachf., 1955, XXIV + 270 p. (Beitr. z. mittelalterlichen, neueren u. allgemeinen Gesch. Bd. 25.)

Ism. : *Archivmitteilungen* 1956, 31.

Beck, Hans: Die Chronik von Windbergen. Rendsburg: Möller Söhne, 1956, 232 p., 1 tkp.

Berengo, Marino: La società veneta alla fine del' 700. Ricerche storiche. Firenze: Sansoni, 1955, 360. p.

Ism. : *EHR* 9/1956, 374.

Bernitt, Hans: Zur Geschichte der Stadt Rostock. Hinstorff, (1956), 317 p.

Bessel, Georg: Bremen, die Geschichte einer deutschen Stadt, 3. Aufl., Bremen, 1955.

Bessel, Georg u. August Westermann: 150 Jahre Schiffbau in Vegesack. Hrsg. v. Bremer Vulkan Schiffbau u. Maschinenfabrik, Bremen—Vegesack, 1955, 366 p: (Schriften zur bremischen Firmen- u. Wirtschaftsgesch. der Hist. Ges. in Bremen Nr. 2.)

Beyer, Hans: Von der Novemberrevolution zur Räterepublik in München. Berlin: Rütten u. Loening (1957), XVI + 184 p. (Schriftenreihe d. Instituts f. deutsche Gesch. an der K. Marx Universität, Leipzig Bd. 2.)

Biedermann, Rudolf Max: Ulmer Biedermeier im Spiegel seiner Presse. Ulm: Stadtarchiv, (1955), 234 p. (Forschungen zur Gesch. der Stadt Ulm H. 1.)

Bogucka, M.: Szkice gdańskie (XV—XVII w.). [Gdanski vázlatok, 15—17. sz.] Wrocław: 1955, 213 p.

Bousquie, Georges: Le Pont de Joinville à travers les âges, le rôle d'une route dans l'économie parisienne. Joinville-le-Pont, 1955, 56 p.

Böttcher, Ulrich: Anfänge u. Entwicklung der Arbeiterbewegung in Bremen von der Revolution bis zur Aufhebung des Sozialistengesetzes 1890. Bremen: K. Schöne-mann Verl., 1953, 180 p. (Veröff. aus dem Staatsarchiv der Freien Hansestadt Bremen H. 22.)

Ism. : *VSWG* 42/1955, 80.

100 Jahre Deklarationsbüro und Zollgarantiekasse der Handelskammer Bremen 1855—1955. Bremen: Geffken—Druck, 1955, 31 p. (Schriften zur bremischen Firmen- u. Wirtschaftsgesch. d. Hist. Ges. in Bremen H. 3.)

Buchkremer, Josef: 100 Jahre Denkmalpflege am Aachener Dom. Aachen, 1955, 112+1 p. (Dom zu Aachen. Beitr. zur Baugesch. III.)

Ism. : *Rhein. Vjbl.* 20/1955, 395.

Buchowieski, Walter: Geschichte der Malerei in Wien. Wien, 1955, 270 + 98 p. (Gesch. d. Stadt Wien, Reihe VII, 2.)

Burckhardt, Paul: Geschichte der Stadt Basel. Von der Zeit der Reformation bis zur Gegenwart. 2 Aufl. Basel: Helbing u. Lichtenhahn, 1957, XI + 408 p.

Caemmerer, Erich: Vor- u. Frühgeschichte Arnstadt u. seiner weiteren Umgebung bis zur Mitte des 10. Jh-s. Jena: Fischer, 1956, X + 146 p. (Beitr. z. mittelalterlichen, neueren u. allgemeinen Gesch. Bd. 26.)

Carstenn, Edward: Elbing die Hanse und Westfalen. Essen: West Verl, (1955), 72 p. (Elbinger Hefte 17.)

Chailley, Hippolite: Vauves, des origines au début du XXe siècle. Paris: impr. de R. Puech, 1956, 427 p.

Coburg mitten im Reich. Festgabe zur 900 Gedenkjahr der ersten Erwähnung d.

Ur-Coburg u. ihres Umlandes. Kallmünz/Opf: Lassleben, 1956, VIII + 284 p.

Conrad, Hermann: Die mittelalterliche Besiedlung des deutschen Ostens und das deutsche Recht. Köln—Opladen: Westfälischer Verl., 1955, 34 p. (Arbeitsgemeinschaft f. Forschung des Landes Nordrhein—Westfalen. Geisteswiss. 35.)
Ism.: *MIÖG* 64/1956, 384. — *ZRG Germ.* 73/1956, 534.

Csebarin, A. Sz.: Moszkva v revoljucii 1905—1907 godov. [Moszkva az 1905—1907. évi forradalomban.] Moszkva: Goszpolizdat, 1955, 264 p.

Decku, J.: Deutsche Länder- u. Städtewappen. Bonn, 1955, XXIV + 107 p. 296 kép

Dermigny, Louis: Naissance et croissance d'un port. Seté de 1666 à 1880. Montpellier: Actes de l'Institut, 1955, 136 p.

Deus, Wolf—Herbert: Die Herren von Soest. Die Stadtverfassung im Spiegel des Ratsbuches vom 1417 bis 1751. Soest: Mocker u. Jahn, 1955, 568 p. (Soester wiss. Beiträge Bd. 10.)

Dirian, Hans Wilhelm: Das Schweinfurter Stadregiment während der Reichsstadtzeit. Schweinfurt, 1955, XIV + 206 p. (Veröff. des Hist. Vereins u. des Stadtarchivs Schweinfurt. Sonderreihe H. 1.)

Dobbertin, Hans: Wohin zogen die Hämelschen Kindern (1284)? Hildesheim: Lax, 1955, 84 p. (Schriftenreihe der Ge. Ges. Hameln z. Gesch. d. Stadt Hameln u. d. Kr. Hameln-Pyrmont H. 9.)

Dobrzycki, J.: Muzeum historyczne miasta Krakowa. Jego dzieje i zbory. [Krakó város történeti múzeuma. A múzeum története és gyűjteményei.] Kraków: Wyd. Muzeum Hist. Krakowa, 1955, 99 p.

Dorider, Adolf: Gesch. der Stadt Recklinghausen in den neueren Jahrhunderten (1577—1933). Recklinghausen: Vestisches Archiv, 1955, XXIII + 439 p.

Dumrese, Hans—Schilling, Friedr. Carl: Lüneburg und die Offizin der Sterne. Die Gesch. des Buchdruckerei-, Verlags- u. Pressewesens in der 1000-jährigen Hansestadt Lüneburg. Lüneburg: Sternsche Buchdr., 1955, 360 p.

Dübi, Anita: Die Gesch. der Berner Anwaltschaft. Bern, 1955, XIII + 197 p. (Schriften des Berner Bürgerbibliothek)
Ism. *ZRG Germ.* 74/1957, 390.

Aus der Vergangenheit der Stadt Erfurt. Bd. 1. H. 1. Wissenschaftliches Kollektiv z. Erforschung d. Erfurter Stadtgeschichte, 1955, 26 p.

Erdin, Emil: Das Kloster der Reuerinnen S. Maria Magdalena an den Steinen zu Basel von den Anfängen bis zur Reformation (ca. 1230—1529). Fribourg, 1956.

Ewig, Eugen: Trier im Merovingerreich. Civitas, Stadt, Bistum. Trier: Paulinus Verl., 1954, 367 p. 6 tkp.
Ism.: *MIÖG* 63/1955, 88.

Feger, Otto: Vom Richterbrief zum Roten Buch, Die ältere Konstanzer Ratsgesetzgebung. Konstanz, 1955, 56 + 194 p. (Konstanzer Geschichts- u. Rechtsquellen Bd. VII.)

Ism.: *ZRG Germ.* 74/1957, 313.

Filhol, René: La Vieux Coustumier de Poictou. Bourges: Edition Tardy, 1956, XIV + 328 p. (Travaux de la Société d'Hist. du Droit et des Institutions des Pays de l'Ouest de la France, I.)

Ism.: *Moyen-Âge* 63/1957, 566.

*Fischer, Herbert: Burgbezirk und Stadtgebiet im deutschen Süden. Wien, München: Herold, 1956, 100 p. (Wiener rechtsgesch. Arbeiten Bd. 3.)

Ism.: *ZRG Germ.* 74/1957, 352.

[Fischer, Ulrich]: Ausgrabungen in der Altstadt Frankfurt a. M. Merkblatt der Bodendenkmalpflege, 1955, 15 p.

Fleury, Michel—Louis, Henry: Des registres paroissiaux à l'histoire de la popula-

- tion, manuel de dépouillement et d'exploitation de l'état-civil ancien. Paris: Institut National d'études démographiques, 1956, 84 p.
- Porderer, Josef: Sie prägten das Antlitz ihrer Stadt. Tübinger Staatsmänner u. Entdecker aus 8 Jahrhunderten. Tübingen a. N.: Schlichtenmayer, 1955, 327 p.
- Franz, Walter: Geschichte der Stadt Königsberg. Göttinger Arbeitskreis, H. 30. 36 p.
- Fremersdorf, Fritz: Das römische Haus mit dem Dionysos-Mosaik vor dem Südportal des Kölner Doms. Mit Beiträgen v. H. Engländer. Berlin: Mann, 1956, 134 p. (Kölner Ausgrabungen Bd. 1.)
- Fuchs, Adolf: Gesch. des Gesundheitswesens der freien Reichsstadt Kaufbeuren Kempaten (Allgäu): Verl. d. Heimatpflegers v. Schwaben, 1955, 247 p. (Allgäuer Heimatbücher Bd. 54)
- Funk, Anton: Gesch. der Stadt Allenstein von 1348 bis 1943. Rautenberg, 1955, 445 p.
- Gerber, Tage Erhard v.: Über die Gründung Lübecks u. den mittelalterlichen Adel im Staate Lübeck. Lübeck, 1956, VIII + 32 p.
- Gimmler, Werner: Das Gesundheitswesen im Wandel der Zeit von 1206 bis 1956, mit einer Chronik des Städtkrankenhauses Dresden—Friedrichsstadt. H. n., 1956, 56 p.
- Glatzer, Ruth: Berliner Leben 1648—1806. Erinnerungen und Berichte. Berlin: Rütten u. Loening, (1956), 383 p.
- Glebov, A.: Kronstadt v 1905—1906 gg. Vozspominanija. [Kronstadt 1905—1906-ban. Visszaemlékezések.] Moszkva: Voenizdat, 1956, 128 p.
- Gose, Erich: Der Tempelbezirk des Lenus Mars in Trier. Berlin: Gebr. Mann, 1955, 112 + 72 p. (Trierer Grabungen u. Forschungen Bd. 2.)
- Gräser, August: Der Kaisersaal im Römer zu Frankfurt. Frankfurt a. M.: Kramer, 1955, 55 p.
- Grüll, Georg: Die Freihäuser in Linz. Linz: Gutenberg, 1955, 463 p. (Sonderpublikationen z. Linzer Stadtgesch.)
- Güssow, Irmgard: Stadtanlage u. Stadtbild v. Iphofen. Würzburg, 1956, 42 p. (Mainfränkische Hefte, 25.)
- Haemmerling, Konrad: Charlottenburg. Das Lebensbild einer Stadt 1905—1955. Berlin W. 30: Kulturbuch Verl., (1955), 144 p.
- Gesch. der Stadt Hameln. Hrsg. v. H. Spanuth, T. 2. Lfg. 1. Von der Renaissance bis zur Neuzeit. Hameln: F. Seifert, 1955, 64 p.
- Heimatkroniken der Städte u. Kreise des Bundesgebietes. Bd. 1—14. Köln: Archiv f. Deutsche Heimatpflege, 1952—1955.
- Heinemann, Albrecht v.: Ein Kaufmann der Goethezeit. Friedrich Johann Justin Bertruchs Leben u. Werk. Weimar: Böhlau Nachf., 1955, 194 p.
Ism.: ZGW 4/1956, 822.
- Heinz, Dora: Linzer Teppiche. Zur Gesch. einer österreichischen Teppichfabrik der Biedermeierzeit. Wien, München: Schroll, (1956), 68 p. 16 t.
- Album Academiae Helmstadiensis I. (1572—1636), hrg. v. W. Spiess, Hannover: Selbstverl. d. Hist. Kommission f. Niedersachsen, 1955, 137. p.
- Hemmerle, Josef: Archiv des ehemaligen Augustinerklosters München. München: Zink, 1956, VIII + 178 p. (Bayerische Archivinventare. Reihe Gesamtbayern., H. 4.)
Ism.: Der Archivar 9/1956, 399.
- Hässlin, Johann Jakob: Der Gürzenich zu Köln. Dokumente aus 5 Jahrhunderten. München: Prestel, (1955), 207 p.
- Heyn, Erich: Zerstörung und Aufbau der Großstadt Essen. Bonn: Selbstverl. d. Geogr. Inst. d. Universität Bonn, 1955, 149 p. (Arbeiten z. rhein. Landeskunde H. 10)

Hobusch: 800 Jahre Gesch. des Burger Tuchgewerbes. Burg: 1955, (Veröff. z. Burger Gesch. H. 2/3.)

Hoffmann, Erich: Die Herkunft des Bürgertums in den Städten des Herzogtums Schleswig. Neumünster, 1955, 273 p. (Quellen u. Forschungen z. Gesch. Schleswig—Holsteins Bd. 27.)

Ism.: VSWG 42/1955, 370.

Isele, Eugen: Das Freiburger Münster St. Nikolaus u. seine Baulast. Rechtsgesch. einer Kirche. Freiburg: Universitätsverl., 1955, 128 p.

Ism.: ZRG Germ. 73/1956, 459.

Isztorija Harkovszkogo parovozosztroitel'nogo zavoda 1895—1917 gg. Szbornik dokumentov i materialov. [A harkovi mozdonygyár története. 1895—1917. Dokumentum- és adatgyűjtemény.] Harkov: Oblasztnoe Knizsnoe Izd., 1956, 380 p.

Janaček, Josef: Dějiny obchodu v předbělohorské Praze. [A fehérhelyi csata előtti prágai kereskedelem története.] Praha, 1955, 410 p.

Ism.: ČsČH 4/1956, 502. — HČ 3/1955, 631.

Jankuhn, Herbert: Haithabu. Ein Handelsplatz der Wikingerzeit. 3. Auflage Neumünster: Wachholtz, (1956), 256 p.

Ism.: ZOF 5/1956, 595.

Jena als mittelalterliche Stadt. Jena: Rat der Stadt, 1956, 94 p. (Bilder z. Gesch. Jenas Bd. 2.)

Juraszova, M. K.: Ocserki isztorii Omszka. [Omszk történetének vázlata.] Omszk: Omszkoe Oblasztnoe Knizsnoe Izd., 1955, 304 p.

Kaiser, Karlwerner: Das Kloster St. German v. Speyer. Anhang v. Ilse Schwidetzky: Die anthropologischen Funde vom Germansberg. Speyer, 1955, 146 p. 6 t. (Veröff. d. Pfälz. Ges. z. Förderung der Wiss. Bd. 33.)

Historicky sbornik Karlovarska. [Karlový Vary történeti évkönyve.] Karlovy Vary: Krajský Národní Vybor, 1955, 196 p.

Keckowa, Antonia: Melchor Walbach. Z dziejów kupiectwa warszawskiego XVI wieku. [Walbach Menyhért. A 16. századi varsói kereskedelem történetéből.] Warszawa: Państw. Wyd. Nauk., 1955, 203 p.

Kelbert, Heinz: Die Berufsbildung der deutschen Kaufleute im Mittelalter. Berlin: Volk u. Wissenschaft, 1956, 115 p. (Min. f. Arbeit u. Berufsbildung. Ausbildungsunterlagen. Reihe 23, H. 3.)

Kisch, G.: Forschungen zur Rechts- u. Sozialgesch. der Juden Deutschlands während des Mittelalters. Stuttgart: Kohlhammer, 1955, 312 p.

Ism.: ZRG Germ. 73/1956, 460.

Kolosz, I.: Varsava v ogne. [Varsó a tűzben.] Moszkva: Voenizdat, 1956, 108 p.

Kosztomarov, G.: Moszkovszkij Szovet v 1905 godu. [A moszkvai szovjet 1905-ben.] Moszkva: Izd. „Moszkovszkij Rabocsij”, 1955, 200 p.

Köhler, Johann: Die Keime des Kapitalismus im sächsischen Silberbergbau (1168 bis 1500). Berlin: Akademie Verl., 1955, 130 p.

Ism.: ZGW 4/1956, 615.

1905 god v Krasnojarszke. Szbornik dokumentalnüh materialov. [1905 Krasnojarszkan. Dokumentumgyűjtemény.] Krasnojarszsk: Oblasztnoe Knizsnoe Izd., 1955, 363 p.

Krämer, Wolfgang: Gesch. der Stadt St. Ingbert. Von den Anfängen bis zum Ende d. 2. Weltkrieges. 2. Auflage Bd. 1—2. St. Ingbert, 1955. I.: XVI + 364 p., II: XII + 479 p.

Kuharevics, M. I.: Szamarszkij Szovet rabocsih deputatov v 1905 g. [A szamarai Munkásküldöttek Szovjetje 1905-ben.] Kujbüsev: Oblasztnoe Knizsnoe Izd., 1955, 40 p.

Kuhn, Walter: Gesch. d. deutschen Ostsiedlung in der Neuzeit. Bd. I—II. Köln—

Graz: Böhlau Verl., I: XVI + 272 p., II: XI + 435 p.
Ism.: *SOF* 14/1955, 464. — *ZHV G Steier* 47/1956, 199.

Kuske, Bruno: Köln, der Rhein und das Reich. Beitr. aus fünf Jahrzehnten wirtschaftsgeschichtlicher Forschung. . . B. Köske zu seinem 80. Geburtstag. . . dargebracht v. der Stadt Köln. . . Köln—Graz: Böhlau, 1956, 299. p.

Kuznecova, L. Sz.: Sztacsecsnaja borba peterburgszkogo proletariata v 1905 godu. [A pétervári proletariátus sztrájkharca 1905-ben.] Leningrad: Lenizdat, 1955, 128 p.

Laakmann, Heinrich: Gesch. der Stadt Pernau in der Deutschordenszeit (bis 1558). Marburg/L.: J-G-Herder Institut, 1956, VIII + 286 p. (Wissenschaftliche Beiträge z. Gesch. u. Landeskunde Ostmitteleuropas Nr. 23.)

Lambert—Dansette, Jean: Quelques familles du patronat textile de Lille—Armentières (1789—1914). Lille: E. Raoust, XXII + 812 p.

Latouche Robert: Les origines de l'économie occidentale (IV—XI siècle). Paris: Albin Michel, 1956, XXVII + 406 p.

Ism.: *Le Moyen-Âge*, 63/1957, 361.

Laudien, Hedwig: Von den kleinen Wundern unserer Stadt. Erinnerungen. Otterbach: Arbogast, 1956, 87 p.

(Lemper, Ernst—Friedland, Bruno) Die Abteilung für Urgeschichte der städtischen Kunstsammlungen u. ihre Arbeit in der östlichen Oberlausitz. Görlitz: Städtische Kunstsammlungen, 1955, 72 p. (Schriftenreihe der städtischen Kunstsammlungen N. F. 4.)

*Ocserki isztorii Leningrada. Tom 3. Period imperializma i burzsuzno-demokraticheszkij revolucij 1895—1917 gg. [Leningrád történetének vázlata. 3. köt.: Az imperializmus és a polgári demokratikus forradalmak korszaka, 1895—1917.] Moszkva—Leningrad: Izd. Akademii Nauk SzSzsZR, 1956, 1043 p.

Lerner, Franz: In Jahrhunderten gewachsen. Ein Beitr. z. Gesch. des Frankfurter Eisenhandels. Frankfurt a. M.: Ammelburg, 1956, 79 p.

Lincoln, E. F.: The story of Canterbury. Staples Press, 1955, 160 p.

Lucke, Helmut: Bremen im Schmalkaldischen Bund 1540—1547. Bremen, 1955. (Veröff. aus dem Staatsarchiv der Freien Hansestadt Bremen H. 23.)

Aus Lüneburgs tausendjährige Vergangenheit. Festschrift hrg. v. Ulrich Wendland. Lüneburg: Heliand Verl., 1956, 188 p.

Szovetszkij Lvov 1939—1955. Dokumentü i materialü (k 700-letiju). [A szovjet Lvov. Dokumentumok és adatok. A 700. évfordulóra.] Lvov: Kn-zsurn. izd., 1956, 707 p.

Ocserki isztorii Lvova (k 700-letiju. 1256—1956). [Lvov történetének vázlata. A 700. évfordulóra 1256—1956.] Lvov: Kn-zsurn. izd., 1956, 440 p.

Isztorija Lvova. Kratkij ocserk. [Lvov története. Rövid vázlat.] Lvov: Izd. Lvovszkogo universziteta, 1956, 294 p.

Macek, Josef: Tábor v husitském revolučním hnutí II. Tábor chudiny venkovské a mestské. [Tábor a huszita forradalmi mozgalomban. II. A falusi és városi szegénység Táborá.] Praha: Náklad. Čs. Akad. Věd, 1955, 615 p.

McGrath, Patrik: Merchants and Merchandise in Seventeenth Century Bristol. Bristol: Record Society, 1955, 40 + 315 p.

Ism.: *EHR* 9/1956, 364.

Maczak, Antoni: Sukiennictwo wielkopolskie XIV—XVII wiek. [A nagylengyelországi szövőipar a 14—16. sz.-ban.] Warszawa: Wyd. Nauk, 1955, 324 p.

Makszimova, M. I.: Anticsnüe goroda jugo-vosztocsnogo Pricsernomorja. Szinopa, Amisz, Trapezund. [A Fekete-tenger délkeleti partvidékének ókori városai. Szinope, Amisz, Trapezund.] Moszkva—Leningrad: Izd. Akademii Nauk SzSzsZR, 1956, 472. p.

Markovsky, Rudolf: Heimatbuch. Gründung u. Entwicklung der Stadt Gablonz.

- u. der Gablonzer Industrie. Gablonz a. d. N.: Kaufberer, 1955, 83 p.
- Massat, Georg: Ein Berliner erzählt aus seinem Leben, von seinen Reisen und Erlebnissen. Berlin—Charlottenburg, 1956, 224 p.
- Massé, Pierre: Essai de définition du bourg au XVIIIe siècle. Poitiers: Société des antiquaires de l'Ouest, 1956, 8 p. (Notes d'histoire révolutionnaire XI.)
- Maszlennikova, N. N.: Prisoedinenie Pszkova k Russzkomu centralizovannomu goszudarsztvu. [Pszkov hozzácساتolása a központosított orosz államhoz.] Moszkva: Izd. Leningradszkogo gosz. universzteta, 1955, 196 p.
- Matter, J.: Mitteilungen über die Gesch. von Stadt u. Tal Münster II. J., Meys, ein münsterer Stadtschreiber aus der Zeit des dreissigjährigen Krieges. . . Münster, 1955, 47 p.
- Meyer, Hans: Das Danziger Volksleben. Würzburg: Holzner, 1956, XI + 223 p. (Marburger Ostforschungen Bd. 7.)
- Meyer—Marwitz, Bernhard: Hamburg 1945-1955. Hamburg: Hanseatische Druck, 1955, 120 p.
- Carl Moser—Nef: Die freie Reichstadt u. Republik St. Gallen. Bd. 7. Das Strafverfahren. Zürich: Orell Füssli Verl, 1955, 280 p.
- Ism.* : ZRG Germ. 73/1956, 493.
- *Isztorija Moszkvü. V seszti tomach. Tom V. Period imperializma i burzsuzno-demokraticheskikh revolucij. [Moszkva története. Hat kötetben. V. köt. Az imperializmus és a polgári demokratikus forradalmak korszaka.] Red. A. M. Pankratova, L. M. Ivanov, V. D. Mocsalov. Moszkva: Izd. Akademii Nauk SzSzsZR, 1955, 818 p. 1905 god v Moszkve (Iszt.-rev. ocserk. Hod szobütij i pamjatnue meszta). [Az 1905. év Moszkvában. Forradalomtörténeti vázlat. Az események menete és az emlékezetes helyek.] Red. G. D. Kosztomarov. Moszkva: Izd. „Moszkovszkij Rabocsij”, 1955, 336 p.
- Isztorija Moszkovszkogo universzteta. V dvuh tomah. Tom 1. [A moszkvai egyetem története. Két kötetben. 1. köt.] Moszkva: Izd. Moszkovszkogo gosz. universzteta, 1955, 456 p.
- Mönchen—Gladbach. Aus Gesch. u. Kultur einer rheinischen Stadt. hrg. v. Rudolf Brandts, Mönchen—Gladbach: Kühlen, 1955, 566 p.
- Ism.* : Rhein Vjbl. 20/1955, 373.
- Mühlbacher, Hans: Gesch. einer Bleiberger Gewerkenfamilie. Klagenfurt: Geschichtsverein f. Kärnten, 1956, 52 p. (Arch. f. vaterländische Gesch. Bd. 46.)
- Mühlmann, Ottogerd: Die Universitätsstadt Jena. Jena: Rat d. Stadt, 1956, 120 p. (Bilder z. Gesch. Jenas Bd. 3.)
- Müller, C. A.: Die Stadtbefestigung von Basel. Beschreibung der Wehranlagen nach alten Plänen u. Bildern. Basel: Helbing & Lichtenhahn, 1956, 88 p.
- Neunlinger, Brunhilde: Die Brauereien v. Hall in Tirol im 16—19 Jh. Innsbruck: Wagner, 1956, 132 p. (Tiroler Wirtschaftsstudien 2.)
- Niessen, Josef: Gesch. der Stadt Bonn. T. 1. Bonn: Dümmler, 1956.
- (Niquet, Franz): Neue Ausgrabungen des Braunschweigischen Landesmuseums im Raum Goslar (1950—1955). Goslar: Museum, 1955, 20 p.
- Novgorodszkaja arheologicseskaja ekszpedicija. 1951. Trudü Novgorodszkoj arheologicsesknoj ekszpedicii. [A novgorodi régészeti expedició. 1951. A novgorodi régészeti expedició munkálatai.] Red. A. V. Archihovszkij, B. A. Kolcsin. Moszkva: Izd. Akademii Nauk SzSzsZR, 1956, 250 p.
- Okladnűj, G. M.: Ocserki po isztorii razvitija szovetszkogo Harkova. [Vázlatok a szovjet Harkov fejlődésének történetéből.] Harkov: Oblasztnoe Knizsnoe Izd., 1956, 359 p.
- Palmer, Otto: Das Haus »Zum Hohen Steg« an den unteren Zäunen. Zürich: Artis, (1955), 32 p.

Parthey, Gustav: Das Haus in der Brüderstrasse. Aus dem Leben einer berühmten Berliner Familie. 1955, 457 p.

*Patze, Hans: Recht u. Verfassung thüringischer Städte. Weimar: Böhlau Nachf., 1955, XXIII + 299 p. (Thüringische Archivstudien Bd. 6.)

Ism.: *Archivmitteilungen* 6/1956, 30. — *ArchivZ* 52/1956, 288. — *DAEM* 12/1956, 284. — *VSWG* 42/1955, 368.

Peterburgszkie bolszeviki v period pervoj russzkoj revoljucii 1905—1907. [A pétervári bolszevikok az első orosz forradalom időszakában, 1905—1907.] Leningrad: Lenizdat, 1956, 304 p.

Peyer, Hans—Konrad: Stadt u. Stadtpatron im mittelalterlichen Italien. Zürich: Europa Verl., 1955, 84 p. (Wirtschaft, Gesellschaft, Staat. Zürcher Studien z. allg. Gesch. 13.)

Ism.: *MIÖG* 64/1956, 334.

Pickl, Ottmar: Gesch. des Marktes Frohnleiten. Graz: Eigenverl. des Marktes Frohnleiten, 1956, XII + 324, 11 t., 2 tkp.

Ism.: *Bl. f. Heimatk.* 30/1956, 122.

Piekarczyk, Stanislaw: Studia z dziejów miast polskich v XIII i XIV w. [Tanulmányok a 13. és 14. századi lengyel várostörténet köréből.] Warszawa: Państw. Wyd. Nauk., 1955, 323 p.

Pigulevszkaja, N.: Goroda Irana v rannem szrednevekovje. [Az iráni városok a korai középkorban.] Moszkva—Leningrad: Izd. Akademii Nauk SzSzsZR, 1956, 205 p.

Pitz, Ernst: Die Entstehung der Rats Herrschaft in Nürnberg im 13. u. 14. Jh. München: Beck, 1956, IX + 168 p. (Schriftenreihe z. bayerischen Landesgesch. Bd. 55.)

Plath, Helmut—Schnath, Georg—Hildebrecht, Rudolf: Das Leineschloss. Hannover: Hahnsch Buchh., 1956, 222 p. (Hannoversche Geschichtsblätter N. F. Bd. 9. 1956, H. 4.)

Popelka, Fritz: Die Landeshauptstadt Graz im Wandel der Jahrhunderte 1471—1488. Graz, 1955, 8 p. (Kulturgeschichtliche Bilderbogen 1.)

Popp, Emil: Zur Geschichte des Königsberger Studententums 1900—1945. Würzburg: Holzner, 1955, 182 p. (Beihefte z. Jahrbuch der Albertus-Universität Königsberg.)

Ism.: *ZOF* 5/1956, 584.

Prescher, Rudolf: Der rote Hahn über Braunschweig. Luftschutzmaßnahmen u. Luftkriegsereignisse in der Stadt Braunschweig 1927—1945. Braunschweig: Waisenhaus Buchdr., 1955, 170 p.

Rabocsee dvizsenie v Baku v godü pervoj russzkoj revoljucii. Dokumentü i materialü. [A bakui munkásmozgalom az első orosz forradalom éveiben. Dokumentumok és adatok.] Baku, 1956, 567 p.

Rastoul, Alfred: Du village à la ville, Clanart de 1840 à nos jours. Clanart: l'auteur, 1955, 160 p.

Rennhofer, Friedrich: Die Augustinereremiten in Wien. Ein Beitrag z. Kulturgesch. Wiens. Würzburg: Augustinus Verl., 1956, 287 p. (Cassiciacum 13.)

*Rheinisches Städtebuch. Hrsg. v. Erich Keyser. Stuttgart: Kohlhammer, 1956, 441 p., 1 tkp. (Deutsches Städtebuch Bd. 3, 3.)

Ism.: *Rhein Vjbl.* 21/1956, 402. — *ZRG Germ.* 74/1957, 358.

Riedl, Dušan: Vývoj měst v Čechách a v Moravě. Díl I. Nástin vyvoje politického a hospodárského. Brno, 1955, 221 p.

Rivet, Felix: Une réalisation d'urbanisme à Lyon à la fin du XIXe siècle: l'aménagement du quartier Grólée 1887—1908. Lyon: „Revue de géographie de Lyon”, 1955, 84 p.

- Robida, Michel: Ces bourgeois de Paris, trois siècles de chronique familiale de 1675 à nos jours. Paris: R. Julliard, 1955, 239 p.
- Romano, R.: Commerce et prix de blé en Marseille au XVIII siècle. Paris: Colin, 1956, 190 p. (Monnaye, Prix, Conjoncture 3.)
- Rörig, Fritz: Die europäische Stadt u. die Kultur des Bürgertums im Mittelalter. Hrg. v. Luise Rörig. 2. erw. Aufl. Göttingen: Vanderhoeck & Ruprecht, 1955, 134 p. (Kleine Vanderhoeck Reihe 12—13.)
Ism.: *MIÖG* 64/1956, 333.
- Sapori, Armando: Studi di Storia Economica (secoli XIII—XIV—XV). Firenze: Bibliotheca Storica Sansoni, 1955, I—II. 32 + 1370 p.
- Schefold, Max: Alte Stadtansichten von Heilbronn. Stuttgart: Kohlhammer, (1955), 37 p. 11 t. (Veröff. d. Archivs der Stadt Heilbronn, H. 3.)
- Schefold, Max: Alte Ansichten aus Württemberg (Bd. 1.). Stuttgart: Kohlhammer, 1956, 148 p.
- Schmidt, Bernhard: Die Marienburg. Aus dem Nachlaß hrg. u. ergänzt u. mit Abbildungen versehen v. K. Hauke. Würzburg: Holzner Verl., 1955, 109 p. (Deutsche Baukunst im Osten Bd. 1.)
Ism.: *ZOF* 5/1956, 578.
- Schmitt, Georg: Die Glatzer Dekanatskirche. Ein Dokument deutscher Kultur u. Gesch. im Ostdeutschen Raum, 1956. 56 p. (Grafschaft Glatzer Buchring Bd. 12.)
- Schmitz, Hermann: Colonia Claudia Ara Agrippinensium. Köln: Verl. Der Löwe, 1956, 280 p. (Veröff. d. Kölnischen Geschichtsvereins 18.)
- Schmitz—Linnartz, Günter: Die Entwicklung d. Düsseldorfer Gerichtswesens bis zur Gerichtserkundung i. J. 1555. 1956, 108 + 64 p.
Ism.: *ZRG Germ.* 73/1956, 526.
- Schulze, Friedrich: Aus Leipzigs Kulturgeschichte. Beiträge. Leipzig: Bibliographisches Institut, 1956, 105 p. (Leipziger stadtgesch. Forschungen Bd. 5.)
- Schulze, Rudolf: Gesch. der Stadt Warendorf. I. Das Mittelalter. Warendorf Westf.: Leopold, 1955, 255 p. (Quellen u. Forschungen z. Gesch. der Stadt Warendorf Bd. I.)
- Schwab, Ludwig: Regensburg im Aufruhr. Der Freiheitskampf einer Stadt 1485—1521. Ereignisse u. Merkwürdigkeiten. Regensburg: Mittelbayerische Druck., 1956, 79 p.
- Schwarzwälder, Herbert: Entstehung u. Anfänge der Stadt Bremen. Ein Beitrag z. Gesch. d. norddeutschen Städtewesens. Bremen: Schünemann, 1955, 312 p., 1 tkp. (Veröff. aus dem Staatsarchiv der Freien Hansestadt Bremen H. 24.)
- Seydewitz, Max: Die unbesiegbare Stadt. Zerstörung u. Wiederaufbau v. Dresden, 1956, 447 p.
- Sitov, N. F.: Rabocsie Petrozavodszka v godü pervoj russzkoj revoljucii. [A petrozavodszki munkások az első orosz forradalom éveiben.] Petrozavodszk: Goszizdat Karel. ASzSzR, 1956, 104 p.
- Sittler, Lucien: La viticulture et le vin de Colmar à travers les siècles. Colmar: Alsacia, 1956, 156 p.
Ism.: *Rhein Vjbl.* 21/1956, 434.
- Spethmann, Hans: Der Stadthügel zur Zeit von Lübecks Gründung. Skizzen u. Studien. T. I. Lübeck: Lübecker Nachrichten, 1956, 196 p. (Mitteilungen d. Geogr. Ges. u. Naturhist. Museums in Lübeck 46.)
- Stadelmann, Rudolf—Fischer, Wolfram: Die Bildungswelt des deutschen Handwerkers um 1800. Studien zur Soziologie des Kleinbürgers im Zeitalter Goethes. Berlin, 1955, 258 p.
- Stierling, Hubert: Goldschmiedezeichen von Altona bis Tondern. Bd. 2. Der Silber-

- schmuck der Nordseeküste, hauptsächlich in Schleswig—Holstein. Neumünster: Wachholtz, 1955, 416 p.
- Stolze, Alfred Otto: Die Sünfzen zu Lindau. Das Patriziat einer schwäbischen Reichstadt. Hrg. v. B. Zeller. Lindau u. Konstanz: J. Thorbecke, 1956, 261 p. *Ism.*: *ZRG Germ.* 74/1957, 452.
- Stursberg, E. Erwin: Zur älteren Gesch. Lenneps. Remscheid: Stadtarchiv, 1956, 132 p. (Beitr. z. Gesch. Remscheids H. 7.)
- 700 Jahre Stadt Sursee 1256—1956. Sursee: Küng, 1956, 302 p.
- Suter, Rudolf: Basel u. das Erdbeben von 1356. Basel: Helbing & Lichtenhahn, 1956, 88 p.
- Testart, Paul: Épinal à travers les siècles des origines à 1950. Nancy: Impr. de Humblot, 1956, 340 p.
- Teuchert, Wolfgang: Die Baugesch. der Petrikirche z. Lübeck. Lübeck: Schmidt—Röhmbild, (1956), 104 p. (Veröff. z. Gesch. d. Hansestadt Lübeck Bd. 15.)
- Thomas, J.: A History of the Leeds Clothing Industry. Hull: University of Hull, 1955, 62 p.
- Tihomirov, M. N.: Kresztjanszkie i gorodszkie vossztanija na Ruszi XI—XIII vv. [Paraszti és városi felkelések a 11—13. századi Oroszországban.] Moszkva: Goszpolizdat, 1955, 278 p.
- *Tihomirov, M. N.: Drevnerusszkie goroda. Moszkva: Goszpolizdat, 1956, 477 p. Beiträge zur Landeskunde Tirols. Klebelsberg Festschrift. Innsbruck: Universitätsverl. Wagner, 1956, 249 p. (Schlern-Schriften 150.)
- Tloczek, I. F.: Miasteczka rolnicze w Wielkopolsce. [Agrárvárosok Nagylengyelországban.] Warszawa: Budownictwo i Architektura, 1955, 238 p.
- Tolokonszkij, N. I.: Orehovo—Zuevskaja sztaccka 1885 g. [Az 1885. évi orehovo—zujevoi sztrájk.] Moszkva: Goszpolizdat, 1956, 128 p.
- Trapé, Claude: Histoire generale de la ville d'Ax-les-Thermes. La ville sous Henri IV, Louis XIII et Louis XIV. 1610—1715. Toulouse: impr. de Soubiron, 1956, 79 p. (Sokszorosított)
- Tremmel, Ferdinand: Der Frühkapitalismus in Innenösterreich. Graz: Leykam Verl., 1954, 173 p. 1 tkp. *Ism.*: *VSWG* 42/1955, 61.
- Uerdinger Festschrift. Zur siebenhundertjahrfeier d. Rheinstadt. Hrg. v. E. Feinendegen, V. Jakobowicz u. H. Trebels. Krefeld—Uerdingen: Verl. d. Uerdinger Heimatbundes, 1955, 292 p.
- Valdélièvre, Pierre: Les Statues et les portes de Lille. Lille: E. Raoust, 1955, I—II.
- Veit, Ludwig: Nürnberg u. die Feme. Nürnberg: Selbstverl. d. Vereins, 1955, VIII + 271 p. (Nürnberger Forschungen hrg. v. Ver. f. Gesch. der Stadt Nürnberg.) *Ism.*: *MIÖG* 64/1956, 276. — *ZRG Germ.* 73/1956, 482.
- Vendrih, G. A.: 1905 god v Irkutzke (Kratkij ocserk). [Az 1905. év Irkutzkban. Rövid vázlat.] Irkutzk: Oblasztnoe Knizsnoe Izd., 1955, 48 p.
- Aus der Vor- u. Siedlungsgesch. der Stadt Viersen. Viersen: Stadt Viersen, 1956, 282 p.
- Wachowiak, Bogdan: Port średniowiecznego Szczecina. [A középkori Stettin kikötője.] Gdańsk, 1955, 85 p.
- Festschrift zur 1200-Jahr-Feier von Wackernheim. Ingelheim: Hist. Verein, 1956, 60 p. (Beitr. z. Ingelheimer Gesch. H. 7.)
- Wais, Gustav: Stuttgart im neunzehnten Jh. 150 Bilder mit stadtgeschichtlicher, baugeschichtlicher u. kunstgeschichtlicher Erläuterung. Stuttgart: Dt. Verl., 1955, 150 p.
- Wartburg, Wolfgang: Zürich und die französische Revolution. Die Auseinandersetzung einer patriarchalen Gesellschaft mit der ideellen und politischen Einwir-

- kungen der französischen Revolution. Basel—Stuttgart: Helbing & Lichtenhahn, 1956, 484 p. (Basler Beiträge z. Geschichtswiss. Bd. 60.)
- Weber, F. M.: Ehingen. Geschichte einer Donaustadt. Ehingen: Stadt, 1955, 423 p.
- Weidle, Karl: Die Entstehung von Alt-Tübingen. Tübingen: Laupssche Buchhandlung, 1955, VIII + 68 p. (Tübinger hist. Darstellungen Bd. 2.)
- Wernli, Fritz: Die Gründung der Stadt Baden im Aargau. Affoltern a. A.: Aehren, 1955, 72 p.
- Der Raum Westfalen. Bd. II. Untersuchungen z. seiner Gesch. u. Kultur, hrg. v. H. Aubin u. F. Petri. Münster: Aschendorff, 1955, 460 p.
- Ism.*: *Rhein Vjbl.* 21/1956, 409. — *ZRG Germ.* 73/1956, 479.
- Westfalen, Hanse: Ostseeraum. Beitr. v. T. v. Winterfeld, A. K. Hömberg, P. Johansen, H. Thümler, B. Riering. Münster: Aschendorff, 1955, 208 p. (Veröff. d. Provinzialinstituts f. westf. Landes- u. Volkskunde I. 7.)
- Ism.*: *DAEM* 12/1956, 616. — *Rhein Vjbl.* 20/1955, 369.
- Wilckens, Leonie v.: Tageslauf im Puppenhaus. Bürgerliches Leben vor 300 Jahren. München: Prestel, (1956), 46 + 40 p. (Bilder aus deutscher Vergangenheit Bd. 5.)
- Das Wildt'sche Haus am Petersplatz zu Basel. Denkschrift. Hrg. zu seiner Einweihung als Stätte akademischer Arbeit und Geselligkeit. Basel: Helbing & Lichtenhahn, 1955, 95 p.
- Willems: Stolberger Burgherren und ihre Nachkommen in alten Urkunden rheinischer Geschichte (1118—1364). 1955 (Heimathefte d. Stadt Stolberg [Rhl.])
- Wilms, Heinrich: Reimscheid im Spiegel zeitgenössischer Darstellungen aus drei Jahrhunderten. Reimscheid: Stadtarchiv, 1955 (Heimatkundliche Hefte des Stadtarchivs Reimscheid Nr. 1.)
- Winterfeld, Luise v.: Geschichte der Freien Reichs- u. Hansestadt Dortmund. 2. erw. Auflage. Dortmund: Ruhfus, 1956, XII + 219 p., 6 tkp.
- Wohltmann, Hans: Worpswede. Die ersten Worpsweder Maler und ihre Bedeutung für die deutsche Kunst. Stade, 1955, 38 p. (Einzelschriften des Stader Geschichts- u. Heimatvereins Nr. 1.)
- Wohltmann, Hans: Die Geschichte der Stadt Stade an der Niederelbe. Stade: Verl. d. Stader Geschichts- u. Heimatvereins, 1956, 319 p. (Einzelschriften des Stader Geschichts- u. Heimatvereins Nr. 9.)
- Wunder, Gerhard—Lenckner, G.: Die Bürgerschaft der Reichsstadt Hall von 1395 bis 1600. Stuttgart/Köln: Kohlhammer, 1956. (Württembergische Geschichtsquellen, 25.) 708 p.
- Ism.*: *Rhein Vjbl.* 21/1956, 408.
- Wymer, Norman: The story of Winchester. Staples Press, 1955, 120 p.
- Zeman, Adolf: Hospodarska a sociální skladba Plzně na počátku 18 století. [Pilsen gazdasági és társadalmi összetétele a 18. sz. elején.] Plzeň: Krajsk. Nákl. 1955, 193 p.
- Ziehm, Ernst: Aus meiner politischen Arbeit in Danzig, 1914—1939. Marburg a. L.: J-G-Herder Institut, 1956, VII + 200 p. (Wiss. Beitr. z. Gesch. u. Landeskunde Ost-Mitteleuropas Nr. 25.)
- Zilbermayr, Ignaz: Noricum, Bayern und Österreich. Lorch als Hauptstadt u. die Einführung des Christentums. 2. Aufl. Horn N. Ö.: Berger, 1956, XXII + 555 p.
- Zimmermann, Walter: Das Münster zu Essen. Die Kulturdenkmäler des Rheinlands, hrg. v. W. Zinn. Beiheft 3. Verl. Essen: Frendebeul & Koenen, 1956, 308 p. + 14 t.
- Ism.*: *Rhein Vjbl.* 21/1956, 390.
- Zymon—Debicki, Henryk: Burza nad miastem (Szkice wrocławskie). [Tözsde a város felett. Boroszlói vázlatok.] Wrocław: Wojewod. Komitet Frontu Narod., 1955, 101 p.

4. Folyóiratcikkek

- Aders, Günter: Die Düsseldorfener Bevölkerung im J. 1738. *Düsseldorfer Jb.* 48/1956, p. 104—119.
- Amman, Hektor: Die französische Südostwanderung im Rahmen der mittelalterlichen französischen Wanderungen. *SOF* 14/1956, p. 408—428.
- Arcihovszkij, A. V.: Raszkopi 1954 goda v Novgorode. [Az 1954. évi novgorodi ásatások.] *VI* 1955, 2. sz. 61—68. p.
- Arcihovszkij, A. V.: Raszkopi 1955 goda v Novgorode. [Az 1955. évi novgorodi ásatások.] *VI* 1955, 3. sz. p. 66—74.
- Aubin, Hermann: Stufen und Triebkräfte der abendländischen Wirtschaftsentwicklung im frühen MA. *VSWG* 42/1955, p. 1—39.
- Belikov, V. Je: Partijnaja organizacija Petrograda v borbe protiv Judenicsa letom 1919 goda. [A pétervári pártszervezet a Jugyenic elleni harcban 1919 nyarán.] *VI* 1956, 1. sz. p. 31—44.
- Beránek, Karel: Obchodni a továrni inspekce v Praze. [Kereskedelmi és áruellenőrzés Prágában.] *Sb. arch. práci* 5/1955, 1. sz. p. 51—60.
- Beszszonova, V. I.: Moszkovszkij universzitet v pervüe godü szovetszkoi vlaszti. [A moszkvai egyetem a szovjethatalom első évében.] *VI* 1955, 5. sz. p. 54—63.
- Bojarsinova, Z. Ja.: Volnenija v Tomszke v XVII veke. [Felkelések Tomszkban a 17. században.] *VI* 1956, 6. sz. p. 109—115.
- Bor—Ramenszkij, Je. G.: Iz isztorii oboronü Sztalingrada v 1942 g. [Sztalingrád védelmének történetéből 1942-ben.] *Isztoricseszkie Zapiszki*, 1955, 53. köt. p. 3—28.
- Bovükin, V. I.—Latüseva, O. I.: Moszkovszkij universzitet v revolucii 1905—1907 godov. [A moszkvai egyetem az 1905—1907. évi forradalomban.] *VI* 1955, 4. sz. p. 49—58.
- Brandt, Ahasver v.: Das Ende der Hanseatischen Gemeinschaft. Ein Beitrag z. neuesten Gesch. der drei Hansestädte. *Hansische Geschbl.* 74/1956, p. 65—96.
- Kolektiv pracovníkov mesta Bratislavy: Bratislavské prvé mája (1890—1918) v svetle dokumentov archivu mesta Bratislavy. [Pozsony város levéltári dolgozóinak kollektívája: A pozsonyi május elsejék a pozsonyi városi levéltár dokumentumainak világitásában (1890—1918).] *Sb. arch. práci* 5/1955, 2. f. p. 3—25.
- Brönder, Hans: 750 Jahre Dresdener Gärten und Parks. *Heimatk. Bl. d. Bez. Dresden*, 1956, 10/11. sz. p. 2—28.
- Bruchmann, Karl G.: Das Goslarer Stift Großes Heiliges Kreuz („Neues Hospital“ zu St. Johann) in den ersten beiden Jahrhunderten seines Bestehens (1254—1454). *Braunschweigisches Jb.* 36/1955, p. 53—98.
- Brunner, Otto: »Bürgertum« und »Feudalwelt« in der europäischen Sozialgesch. *GWU* 7/1956, p. 599—614.
- Bruwier, M.: La bourgeoisie foraine en Hainaut au moyen âge. *Rev. Belg. de philologie et d'hist.* 33/1955, p. 900—920.
- Buxtorf, Peter: Die letzten Beerdigungen im Münsterkreuzgang zu Basel. *Legende u. Wirklichkeit. Basler Ztschr. f. G.* 55/1956, p. 137—144.
- Carlen, Louis: Der Pranger in Wallis. *ZRG Germ.* 73/1956, p. 396—404.
- Cejtlin, D. A.: Fabricsno-zavodszkie komitetü Petrograda v fevrale-oktjabre 1917 goda. [A pétervári üzemi bizottságok 1917. február—októberben.] *VI* 1956, 11. sz. p. 86—97.
- Croon, Helmut: Die Einwirkungen der Industrialisierung auf die gesellschaftliche Schichtung der Bevölkerung im rheinisch-westfälischen Industriegebiet. *Rhein. Vjbl.* 20/1955, p. 301—316.
- Czeike, Felix: Ratsbürger und Honoratioren im 15. Jh. *JVGWien* 12/1956, p. 97—129.

- Csaadeva, O. N.: Szoldatszkie maszszü Petrogradszkogo garnizona v podgotovke i provedenii Oktjabrskogo vooruzsennogo voszsztanija. [A pétervári helyőrség katonatömegei az Októberi Fegyveres Felkelés előkészítésében és végrehajtásában.] *Isztoricseszkie Zapiszki* 1955, 51. köt. p. 3—44.
- Demand, Karl E.: Aktuelle Fragen des kommunalen Wappenwesens. *ArchivZ* 52/1956, p. 116—126.
- Demenovszkij, G. M.—Raszsetnova, I. M.—Szimonova, M. Sz.: 1905 god v Szaratove. [Az 1905. év Szaratovban.] *Isztoricseszkie Zapiszki* 1955, 54. köt. p. 74—104.
- *Dirk, Jellema: Frisian Trade in the Dark Ages. *Speculum* 30/1955, p. 15—36. *Ism.*: *HZ* 180/1955, 172. p.
- Dösseler, E.: Die bergischen Besitzungen der alten stadtkölnischen Stifter u. Abteien. *Düsseldorfer Jb.* 48/1956, p. 199—263.
- Dziewulski, Władysław: Bytom średniowieczny do końca XV wieku. [A középkori Bytom a 15. század végéig.] *Dziewec wieków Bytomia*. Stalinogród, 1956, p. 13—47.
- Dziewulski, Władysław: Jak rosła Legnica. [Hogyan fejlődött Legnica (Lägnitz).] *Kwart.* *Opolski* 2/1956, p. 24—44.
- Eisenbach, A.: Struktura ludności żydowskiej w Warszawie w świetle spisu 1810. [A zsidó lakosság struktúrája az 1810-i irat fényében.] *Biuletyn Żydowskiego Instytutu Historycznego* 1955, p. 73—121.
- Ennen, E.: Les différents types de formation de villes européennes. *Le Moyen Âge* 62/1956, p. 397—411.
- Favresse, F.: Sur un passage du privilège ducal du 12 juin 1306 concernant la gild bruxelloise de la draperie. *R. belge de philologie et d'hist.* 33/1955, p. 602—609.
- Favresse, F.: Les draperies bruxelloises en 1282. *R. belge de philologie et d'hist.* 33/1955, p. 295—316.
- Fliedner, Siegfried: Zur Baugesch. der Pfarrkirchen St. Martini u. St. Ansgarii in Bremen. *Bremisches Jb.* 44/1955, p. 306—317.
- Fohlen, Claude: La concentration dans l'industrie textile française au milieu du XIX. siècle. *R. d'hist. moderne et contemporaine* 2/1955, p. 46—58.
- Fourquin, G.: La population de la région parisienne aux environs de 1328. *Le Moyen Âge* 62/1956, p. 63—91.
- Francastel, Pierre: Versailles et l'architecture urbaine au XVIIe siècle. *Annales. Économies. Sociétés. Civilisations* 10/1956, p. 465—479.
- Freudenthaler, Josef: Leobener Testamente nach der Rekatholisierung des Bürgertums. *Bl. f. Heimatk.* 29/1955, p. 23—27.
- Geremek, B.: Ze studiów nad stosunkami gospodarczymi między miastem a wsią w Prusach, Krzyżackich w pierwszej połowie XV wieku. [Tanulmányok a falu és a város közötti gazdasági viszonyról. A keresztesek Poroszországában a 15. sz. első felében.] *PH* 47/1956, p. 48—102.
- Geyer, R.: Neuerscheinungen z. Wiener Geschichte 1945—1954. *MIÖG* 63/1955, p. 81—96.
- Gindin, I. F.: Moszkovszkie banki v period imperializma (1900—1907 gg). [A moszkvai bankok az imperializmus időszakában 1900—1907.] *Isztoricseszkie Zapiszki*, 1956, 58. köt. p. 38—106.
- Graus, František: Die erste Krise des Feudalismus. *ZGW* 3/1955, p. 552—592. *Ism.*: *ČsČH* 3/1955, 346.
- Graus, František: Tři zlomky kupeckých knih z doby předhusitské. [Három kereskedőkönyv töredéke a huszitizmus előtti korszakból.] *ČsČH* 4/1956, p. 644—654.
- Haarnagel, Werner: Die frühgeschichtliche Handelsiedlung Emden und ihre Entwicklung bis ins MA. Darstellung der Grabungen auf der Stadtwarf Emden aus den J. 1951 bis 1953 und ihre Ergebnisse. *Friesisches Jb.* 35/1955, p. 9—78.
- Halder, Nold: Die Wappen der vor 1600 in Lenzburg nachgewiesenen Bürgergeschlechter und Schultheissenfamilien. *Argovia* 67/1955, p. 353—368.

- Haman, Manfred: Stadtarchive und hansische Geschichtsforschung. Archivmitt. 6/1956, p. 90—92.
- HAMPL, F.: Die Gründung von Konstantinopel. SOF 14/1956, p. 9—21.
- Arbeitstagung des Hansischen Geschichtsvereins in Schwerin. Archivmitt. 6/1956, p. 136.
- Harakšim, E. Ludovit: Vzbura v Prievidzi r. 1771. [Zendülés Privigyén 1771-ben.] HŠtudie 1/1955, p. 7—31.
- Heitz, Gerhard—Unger, Manfred: Hansische Forschungen in der DDR. ZGW 4/1956, p. 1055—1056.
- Helm, Karl: Bremens Holzschiffbau von MA bis zum Ausgang des 19. Jh. Bremisches JB. 44/1955, p. 175—243.
- Henser, Kurt: Das Solinger Messerhandwerk. Ein Beitr. z. seiner Gründungsgesch. Veröffn. d. Stadt Solingen, 1955, p. 17—35.
- Holz, K. B. Walter: Erschliessung des Geschichtsgutes im Stadtarchiv Hager. Der Archivar 8/1955, p. 29—40.
- *Horváth, Pavel: Obchodné styky Levoče s Poľskom v druhej polovici XVI. stor. [Lőcse kereskedelmi összeköttetései Lengyelországgal a 16. sz.-ban.] HŠtudie 1/1955, p. 105—145.
- Höhl, Gudrun: Städtische Funktionen Bambergers im Spiegel der Stadtlandschaft. JFränkLf. 15/1955, p. 7—30.
- Huščava, Alexander: Príspěvok k dejinám vývinu mier na Slovensku. [Adalék a mértékek kialakulásának történetéhez Szlovákiában.] HŠtudie 1/1955, p. 188—204.
- Ivanova, O. A.: Moszkovszkoe voenno-techniceszkoe bjuro RSzDRP (1906—1907 gg.). [Az OSZDMP moszkvai katonai-technikai irodája, 1906—1907.] Isztoricseszkie Zapiszki, 1956, 55. köt. p. 210—252.
- Jakovlev, N. N.: Moszkovszkie bolsevikii vo glave dekabrskogo voozrušenno go voszsztanija 1905 goda. [A moszkvai bolsevikok az 1905. évi decemberi fegyveres felkelés élen.] VI 1955, 12. sz. p. 3—18.
- Janáček, Josef: České soukenictví v 16. stol. [A cseh posztókészítés a 16. században.] ČsČH 4/1956, p. 553—590.
- Jeannin, Pierre: Le cuivre, les Fugger et la Hanse. Annales. Economies, Sociétés, Civilisation 10/1955, p. 229—236.
- Jonca, Karol: Rozwój przemysłu górniczno-hutniczego w Bytomiu i w regionie bytomskim (od połowy XIX do 1917). [A bányászati és kohászati ipar fejlődése Bytomban és környékén a 19. sz. derekától 1917-ig.] Dziewec wieków Bytomia. Stalinoród, 1956, p. 223—273.
- Kafengauz, B. B.: Voszsztanie v Pszkove v 1483—1486 gg. [Az 1483—1486. évi pszkovi felkelés.] Isztoricseszkie Zapiszki 1955, 50. köt. p. 297—308.
- Kalinowski, Wojciech: Rozbudowa Radomia w latach 1815—1830. [Radom kiépítése 1815—1830.] Studia z historii budowy miast. Warszawa, p. 141—180.
- Karnapp, Walter: Der Fahnenträger auf dem Rathausturm in Danzig. ZOF 5/1956, p. 511—523.
- Kellenbenz, Hermann: Diego und Manoel Teixeira und ihr Hamburger Unternehmen. VSWG 42/1955, p. 289—352.
- Kelner, Je. I.: Trudjascieszja Szevasztopolja v borbe sz gitlerovszkimi zahvatcsikami (1941—1942 gg.). [A szevasztopoli dolgozók a hitleri hódítók elleni harcban 1941—1942.] VI 1956, 9. sz. p. 101—110.
- Kirchner, Walter: Über den russischen Außenhandel zu Beginn der Neuzeit. VSWG 42/1955, p. 40—56.
- Klaar, Albert: Die Umwandlung des Wiener Stadtbildes. JVGWien 12/1955, p. 182—197.
- Klebel, E.: Der Handel und seine Organisationsform in Regensburg. Jbericht der

- Ind. u. Handelskammer Regensburg, (1956), 15. p.
- Kleinstück, Erwin: Antlitz und Zukunft der Stadt. Zum Wiederaufbau der Frankfurter Innenstadt. Arch. f. Frankfurts Gesch. u. Kunst. V/2 Bd. 1956, p. 15—35.
- Knechtel, Otto: Ur-Bremen vom Kaufmann aus gesehen. Bremisches Jb. 44/1955, p. 285—292.
- Kolodziejczyk, R.: Z zagadnien ksztaltowania sie burzuczaji polskiej. [A lengyel burzsoázia kialakulásának kérdéseiről.] KH 63/1956, p. 12—54.
- Korn, Otto: Siegel und Wappen der Stadt Düsseldorf. Düsseldorfer Jb. 47/1955, p. 10—25.
- Kovalenko, D. A.: Rabota petrogradszkih rabocsih na oboronu (oszen 1918 g.—oszen 1919 g.). [A pétervári munkások védelmi munkája 1918 ősze—1919 ősze.] Isztoriceszkie Zapiszki 1955, 51. köt. p. 100—132.
- Kowalenko, Wladyslaw: Dalsze badania nad starolslowianskimi portami na Baltyku z XI—XIII w. [Újabb kutatások a baltikumai ősszláv kikötőkről a 11—13. sz.-ból.] Przegląd Zachodni 11/1955, 1—2. sz. p. 164—197.
- Kratochwill, Max: Die Gründung des Wiener Bürgerspitals. JVGWien 12/1955, p. 84—96.
- Krügel, H.: Itinerarstudien zur Balthasar Schrantenbachs Romreise. Mitt. d. Oberhessischen Geschver. N. F. 41/1956, p. 22—45.
- Kuczynsky, Jürgen: Kryzys feudalizmu w Niemczech. [A feudalizmus válsága Németországban.] PH 46/1955, p. 295—316.
- Kuznecova, L. Sz.: Sztacsecsnaja borba rabocsih Peterburga v janvare 1905 goda. [A pétervári munkások sztrájkharca 1905. januárjában.] VI 1955, 1. sz. p. 11—25.
- Kühndel, Jan: Fuggerove na Slezsku. [A Fuggerek Sziléziában.] Slezský sb. 53/1955, p. 42—60.
- Kühndel, Jan: Jan Dernschwam, vzdelaný faktor Fuggerovcov na Slovensku (1494—1567). [J. Dernschwam, a Fuggerek művelt faktora Szlovákiában, 1494—1567.] HŠtudie 1/1956, p. 168—187.
- Lazarev, V. N.: Novgorodszkaja zsvopisz poszlednej treti XIV v. i Teofan Grek. [A novgorodi festészet a 14. sz. utolsó harmadában és a Görög Theophanos.] Szovetszkaja Archeologija 22/1956, p. 212—236.
- Lehotská, Darina: Vývoj manufaktury v Bratislave v 18. stor. [A manufaktúrák fejlődése Pozsonyban a 18. sz.-ban.] HŠtudie 1/1955, p. 32—49.
- Lehotská, Darina: Bratislavská mincovňa v stredoveku. [A pozsonyi pénzverő a középkorban.] HŠtudie 2/1956, p. 216—241.
- Lehovec, Otto: Die Rangordnung der Städte in Böhmen 1830 und 1940. Ein Beitrag zur Verstädterung. ZOF 5/1956, p. 58—67.
- Levin, S. M.: Lenin v Peterburge v 1905. g. [I. V. Lenin Pétervárott 1905-ben.] VI 1955, 6. sz. p. 3—12.
- Liagre, Léone: Le commerce de l'alun en Flandre au Moyen-Âge. Le Moyen-Âge 61/1955 p. 177—206.
- Ljubinszkij, V. Sz.: Novüe dannie o majszkijh volnenijah 1775 g. v Parizse. [Új adatok az 1775. májusi párizsi megmozdulásokról.] VI 1955, 11. sz. p. 113—117.
- Lozinszkij, A. A.: Borba za vlaszt v parizsszkom municipalitete poszle „dnja barrikad” (1588 nacsalo 1589). [Harc a hatalomért a párizsi municipalitásban a „barrikádok napja” után 1588—1589 eleje.] Szrednie Veka 1956, 8. köt. p. 257—294.
- Lüdewig, Albert: Die Ausgrabungen in der Nicolaikirche zu Berlin. Jb. f. brandenburgische Landesgesch. 6/1955, p. 16—19.
- Mainus, František: Tešinské veletrhy v letech 1775—1782. [A teseni vásárok 1775—1782. években.] Slezský sb. 53/1955, p. 305—339.
- Małowist, Marian: Z hospodářské problematiky krise feudalizmu ve XIV a XV. stol. [A feudalizmus gazdasági válságának problematikája a 14. és 15. században.] ČsČH 4/1956, p. 85—99.

- Massiet, J. du Biest: La propriété foncière et les tenures urbaines dans la cité d'Évreux du XI au XVIII siècle. *Ie Moyen Âge* 61/1955, p. 433—447.
- Matthaei, Georg: Die Lage der Lüneburger Elbschiffahrt im 16. u. 17. Jh. *Lüneburger Bl.* 1955, p. 70—79.
- Michaelis, Rudolf: Die Burg Thorun (Tharandt) u. die erste Erwähnung Dresdens am 31. März 1206. *Heimatbl. f. d. Bez. Dresden.* 1956, 14/15. p. 47—60.
- Miller, Max: Neue Wege in der Pflege des kommunalen Archivguts. *Der Archivar* 9/1956, p. 291—296.
- Morelowski, Marian: Wykopalska na terenie lewobrzeznego zamku Piastów we Wrocławiu. [Ásatások a balparti Piast-vár területén Boroszlóban.] *Ochrona zabytków* 8/1955, p. 10—16.
- Mündhenke, Herbert: Hospital u. Stift zum Hl. Geist in Hannover 1256—1956. *Hannoversche Geschbl. N. F.* 10/1956, p. 5—102.
- Müller, Christian Adolf: Die Burgen in der Umgebung von Basel und das Erdbeben von 1356. *Basler Ztschr. f. G.* 55/1956, p. 25—74.
- Noack, Werner: Die Stadtanlage von Feldkirch. *Alemann. Jb.* 1956, p. 273—282.
- Palmquist, Arne: Auswanderung Aachener Arbeiter und Unternehmer nach Schweden vom 16. bis 18. Jh. u. ihre Lage in Stockholm am Ende des 18. Jh. *Z. d. Aachener Geschv.* 66—67/1954—55. p. 169—181.
- Perrat, Ch.—Praver, P.: Une tenure en bourgeoisie de Morée au XIIIe siècle. *R. hist. de droit français et étranger.* 1955, p. 99—102.
- Petrova, L. F.: Peterburgszkij Szovet rabocsih deputatov v 1905. godu. [A pétervári munkásküldöttek Szovjetje 1905-ben.] *VI* 1955, 11. sz. p. 25—40.
- Pfeiffer, A.: Baupolizei in der mittelalterlichen Stadt. *Mitt. d. Oberhessischen Geschv. N. F.* 41/1956, p. 46—78.
- Pirchegger, Hans: Rottenmanns Entwicklung zur Stadt. *ZHVGSteier* 42/1956, p. 43—55.
- Plath, Helmut: Zur Baugesch. des Minoritenklosters an der Leinstraße in Hannover. *Hannoversche Geschbl. N. F.* 9/1956, p. 1—17.
- Poll, Bernhard: das Schicksal Aachens im Herbst 1944. *Z. d. Aachener Geschv.* 46—47/1954—1955, p. 193—268.
- Pozdišovský, Štefan: Čechovi učni v Trenčine v 16—18. stor. [A céhbéli tanoncok Trencsénben a 16—18. sz.-ban.] *HŠtudie* 2/1956, p. 139—152.
- Probszt, Günter: Die niederungarische Bergstädte und ihr Schrifttum. *ZOF* 5/1956, p. 544—555.
- Rabinovics, M. G.: O nacsalnoj isztorii Moszkovszkogo Kremlja. [A moszkvai Krenl kezdetéről.] *VI* 1956, 1. sz. 125—129.
- Ramackers, Johannes: Das Grab Karls des Großen und die Frage nach dem Ursprung des Aachener Oktogons. *HJb.* 75/1956, p. 123—153.
- Reketzki, Else: Die Wiener Rauchfangkehrer. *JVGWien* 12/1955—1956, p. 198—250.
- Renouard, Yves: Lumières nouvelles sur les hommes d'affair italiens du moyen-âge. *Annales. Economies, Sociétés, Civilisations* 10/1956, p. 63—78.
- Rius, José Ma. Font.: Neuere Arbeiten zur spanischen Städtegeschichte. *VSWG* 42/1955, p. 137—151.
- Rolova, A. D.: Ekonomicseskij sztroj Florencii vo vtoroj polovine XV v i XVI v. [Firenze gazdasági struktúrája a 15. sz. második felében és a 16. sz.-ban.] *Szrednie Veka* 1956, 8. köt. p. 217—237.
- Rosenthal, Heinz: Die Entstehung der Solinger Zunftprivilegien. *Veröff. d. Stadt Solingen* 1955, p. 1—16.
- Roszlova, A. Sz.: Pervüe masszovüe politicseszkie vüsztuplenija peterburgszkih rabocsih. [A pétervári munkások első tömeges megmozdulásai.] *VI* 1956, 2. sz. p. 88—95.

- Rödiger, Paul: Vom Archiv einer kleiner Stadt. Archivmitt. 5/1955, p. 16—18
- Ründzjunszkij, P. G.: Kresztjane i gorod v doreformennoj Roszszii. [A parasztlak és a város a jobbágyreform előtti Oroszországban.] VI 1955, 9. sz. p. 26—40.
- Schindler, Reinhard: Hamburgs Frühzeit im Lichte der Ausgrabungen. ZVHamburg G 43/1956, p. 49—72.
- Schmidt, Gerhard: Der Austausch von Schriftgut zwischen dem Archiv u. der Bibliothek in Dresden im 19. Jh. Archivmitt. 6/1956, p. 4—9.
- Schmitz—Cliever, Egon: Pest u. pestilenzianische Krankheiten in der Gesch. der Reichstadt Aachen. Z. d. Aachener Geschv. 66—67/1954—1955, p. 108—168.
- Schultheiss, Werner: Die Entdeckung Amerikas u. Nürnberg. Beiträge z. Kultur- u. Wirtschaftsgesch. der Reichstadt. JFränkLf. 15/1955, p. 171—200.
- Schultheiss, Werner: Windsheim 188—1955. Von der Ackerbürgerstadt zum Industrieort. JFränkLf. 16/1956, p. 493—504.
- Schwarzwälder, Herbert: Bremens Weserbrücke im MA. Bremisches Jb. 44/1955, p. 292—298.
- Šebánek, Jindřich—Dusková, Sáša: Česká listina doby Přemyslovské. III. Listina mest a jejich obyvatel. [A Premislidák korának cseh oklevele. III. A városok és lakóik oklevelei.] Sb. arch. práci 6/1956, p. 99—145.
- Sieber, Marc: Die Universität Basel im 16. Jh. u. ihre englische Besucher. Basler Z. f. G. 55/1956, p. 75—112.
- Siegrist, Jean Jacques: Lenzburg im MA u. im 16. Jh. Ein Beitrag z. Verfassungs- u. Wirtschaftsgesch. der Kleinstädte. Argovia 67/1955, p. 5—391.
- Sikora, Albert: Die älteste Wasserleitung in Graz. ZHVGSteier 47/1956, p. 96—110.
- Sommer, Jakob: Aachener Altertumsfunde aus den J. 1952—1954. Z. d. Aachener Geschv. 66—67/1954—1955, p. 377—387.
- Stadie, A.: Hamburgs Stromversorgung 1755—1873—1894. Drei historisch bemerkenswerte Jahre. Elektrizitätswirtschaft 54/1955, p. 351—354.
- Stamm, Otto: Zur karolingischen Königspfalz in Frankfurt a. M. Germania 33/1955, p. 391—400.
- Stöckl, R.: Die Entwicklung der Grazer Brauhäuser. Bl. f. Heimatk. 29/1955, p. 47—55.
- Stribrany, Vojtech: Príspevok k dejinám administrativy mesta Trenčína do r. 1870. [Adalék Trencsén város igazgatásának történetéhez 1870-ig.] Sb. arch. práci 6/1956, p. 51—104.
- Szaharov: Remeszlennoe proizvodstvo v gorodah Szevero-Vosztocnoj Ruszi XIV—XV vekov. [A kézműipari termelés az északkeleti-oroszországi városokban a 14—15. században.] VI 1955, 4. sz. p. 59—71.
- Szokolszkij, V. D.: Novoroszszijszkij Szovet rabocsih deputatov v 1905 godu. [A novoroszszijski Munkásküldöttek Szovjetje 1905-ben.] VI 1955, 12. sz. p. 76—86.
- Sztoklickaja—Tereskovics, V. V.: Problema tiranii v szrednevekovüh gorodah Itálii. [A tyrannis kérdése a középkori itáliai városokban.] VI 1955, 9. sz. p. 41—54.
- Tafelsky Otto: Zur Entstehungsgesch. der Chausseeverbinding Hamburg—Harburg Z. d. V. f. Hamburg. G. 43/1956, p. 78—104.
- Till, Rudolf: Gesch. der Wiener Stadtverwaltung in den letzten zweihundert Jahren. I. Teil. Handbuch d. Stadt Wien 1956, p. 283—321.
- Tremel, Ferdinand: Bruck a d. Mur. Bl. f. Heimatk. 29/1955, p. 78—92.
- Terse, René: Le développement de la fabrication des faux en France de 1785. à 1827 et ses conséquences sur la pratique des moissons. Annales. Économies, Sociétés, Civilisation. 10/1955, p. 341—358.
- Trutneva, A. F.: Kommunisztü Moszkvü — organizatorü szocialisticseszko szorev-novaniya na masinosztroitelnih predpriyatijah (1946—1947 gg.). [A moszkvai

- kommunisták — a szocialista munkaverseny szervezői a gépgyártó üzemekben, 1946—1947.] VI 1956, 1. sz. 45—57.
- Tscherne, Leopold: Aus der Grazer Stadtbilanz vom Jahre 1751. Bl. f. Heimatk. 29/1955, p. 56—61.
- Tschentscher, Horst: Die Entstehung der Hamburgischen Elbhoheit (1189—1482). Ein Beitr. z. Rechtsgesch. der Territorialgewässer. ZVHamburg. G. 43/1956, p. 1—48.
- Tymieniecki, Kazimierz: Organizacja rzemiosla wczesnośredniowiecznego a geneza miast polskich. [A középkori kézművesség szervezete és a lengyel városok keletkezése.] Studia wczesnośr. 3/1955, p. 9—86.
- Ugorov, I. F.: Bolsevikii vo glave vszeobscsej politiceszkoi sztacskoi rabocsih Moszkvü v oktjabre 1905 goda. [A bolsevikok a moszkvai munkások 1905. októberi általános politikai sztrájkjának élén.] VI 1955, 10. sz. p. 3—17.
- Ulbrich, Karl: Der Wiener Stadtplan von C. J. Walter (1750) und seine Stellung im Rahmen der Wiener Stadtvermessung. JVGWien 12/1955—1956, p. 166—181.
- Voronova, T. P.: Szocialno-ekonomiceszkie otnosenija i klaszszovaja borba v Lione v pervoi polovine XVII veka. [A lyoni gazdasági és társadalmi viszonyok és az osztályharc a 17. sz. első felében.] Szrednie Veka 1955, 6. köt. p. 254—267.
- Fragen des kommunalen Wappenwesens. 1. Die Wiesbadener Konferenz der Wappenreferenten der deutschen Bundesländer. II. Demandt K.: Grundsätze der kommunalen Heraldik. Der Archivar 9/1956, p. 297—302.
- Weigel, H.: Des Gießener Rentmeisters Balthasar Schranternbach Rechenschaftsbericht über seine Romreise von 1498. Mitt. d. Oberhessischen Geschv. N. F. 41/1956, p. 5—21.
- Neue Litteratur zur Wiener Verfassungs- u. Verwaltungsgesch. JVGWien 12/1955—1956, p. 251—264.
- Winkler, Erwin: Aus der Gesch. der technischen Entwicklung Dresdens. Heimatk. Bl. f. d. Bez. Dresden 1956, 12/13. p. 42—59.
- Winner, Gerhard: Die Verbauung der Wiener Klostergärten in josephinischer Zeit. JVGWien 12/1955—1956, p. 145—152.
- Winter, Ernst Karl: Wiener Frühchristentum. JVGWien 12/1955—1956, p. 7—83.
- Witzendorff, Hans Jürgen v.: Bremens Handel im 16. u. 17. Jh. Bremisches Jb. 44/1955, p. 128—174.
- Wowrzynczyk, A.: Rola Warszawy w handlu s W. Ks. Litewskim i Rosja XVI w. [Varsó szerepe a litván nagyhercegséggel és Oroszországgal folytatott kereskedelemben a 16. században.] KH 63/1956, p. 43—57.
- Zatschek, Heinz: Die Handwerksordnungen der Stadt Wien aus den J. 1346—1430. MIÖG 63/1955, p. 1—40.
- Ism.*: *ÖsÜH* 3/1955, 699. — *DAEM* 12/1956, 236.
- Zbierski, Andrzej: Wczesnośredniowieczne górnictwo i hutnictwo w świetle materiałów z Grodziska łączyckiego. [Koraközépkori bányászat és kohászat a łączycsei vár ásatási anyagának tükrében.] Studia wczesnośr. 3/1955, p. 298—318.
- Ziolkowski, Janusz: Miedzynarodowe Targi Poznańskie w przeszlosci i obecnie. [A poznańi vásár a múltban és ma.] Przegląd Zachodni 11/1955, 5—6. sz. p. 161—222.
- Zorn, Wolfgang: Grundzüge der Augsburger Handelsgesch. 1648—1806. VSWG 43/1956, p. 97—145.

Összeállította: Fügedi Erik

КЭРЕК

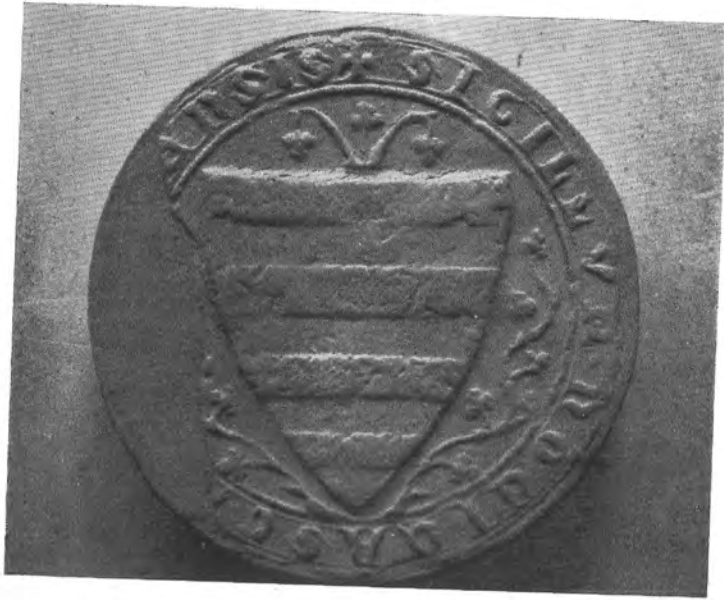

1. kép. Buda nagypecsétjének 1292. évi lenyomata. Előlap

2. kép. Buda nagypecsétjének 1292. évi lenyomata. Hátlap

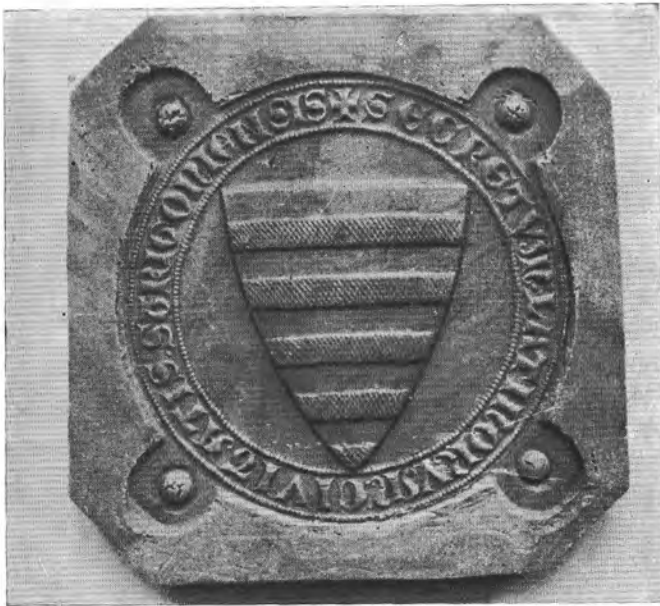
3. kép. Buda nagypecsétjének 1337. évi lenyomata. Előlap

4. kép. Buda nagypecsétjének 1337. évi lenyomata. Hátlap

5. kép. Esztergom nagypecsétje. Előlap

6. kép. Esztergom nagypecsétje. Hátlap

7. kép. Buda titkospecsétje

8. kép. A budai titkospecsét ábrázolása kőcímerbe vésve

9. kép. IV. Henrik császár bullájának hátlapja

10. kép. II. András egyik friesachi típusú pénzének hátlapja

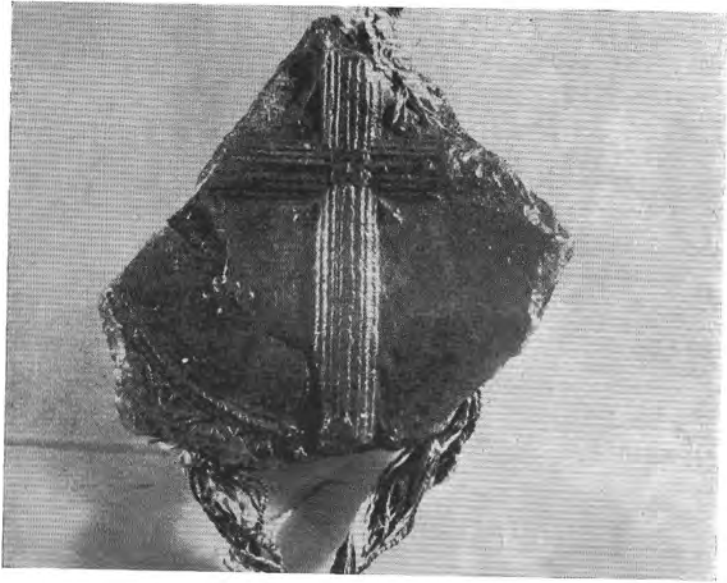
11. kép. Klosterneuburg város pecsétje

14. kép. Linz város pecsétje 1288-ból

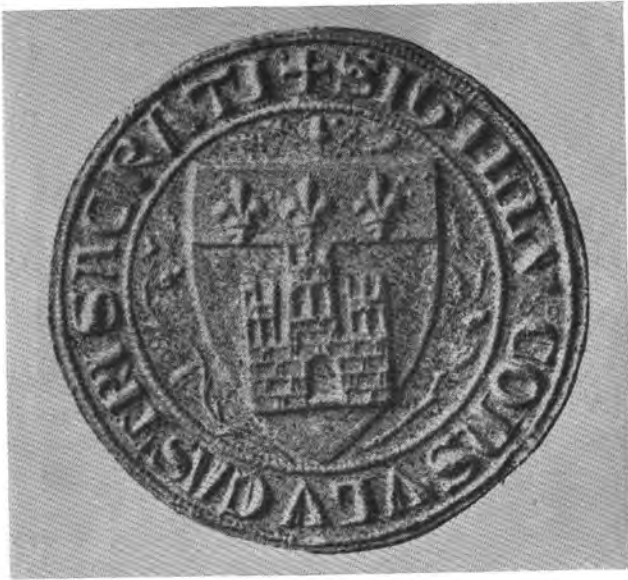
15. kép. Kun Erzsébet királyné 1273. évi pecsétjének hátlapja

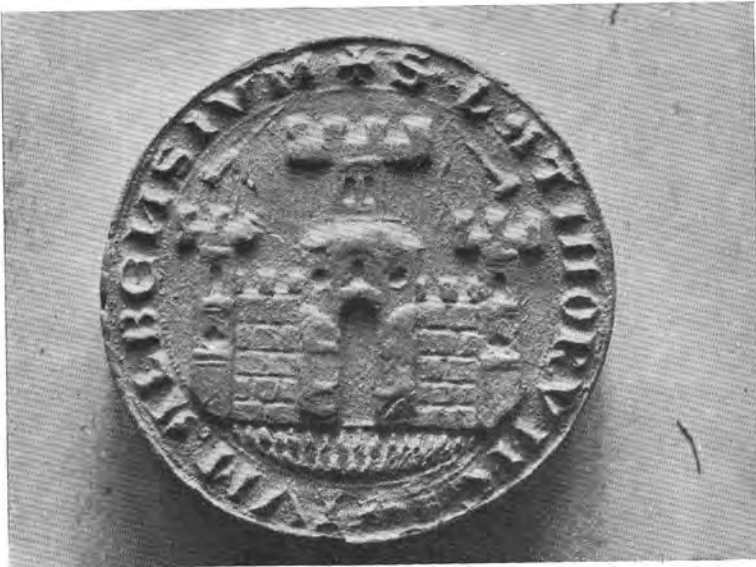
16. kép. Izabella királyné első pecsétjének hátlapja

17. kép. Izabella (itt Erzsébetnek nevezik) 1276. évi pecsétjének hátlapja

18. kép. Castelsagrat város pecsétje

19. kép. Székesfehérvár pecsétje

20. kép. Pest város nagyobb pecsétje

21. kép. Pest város kisebb pecsétjének ábrázolása kőbe vésve (Belvárosi templom)

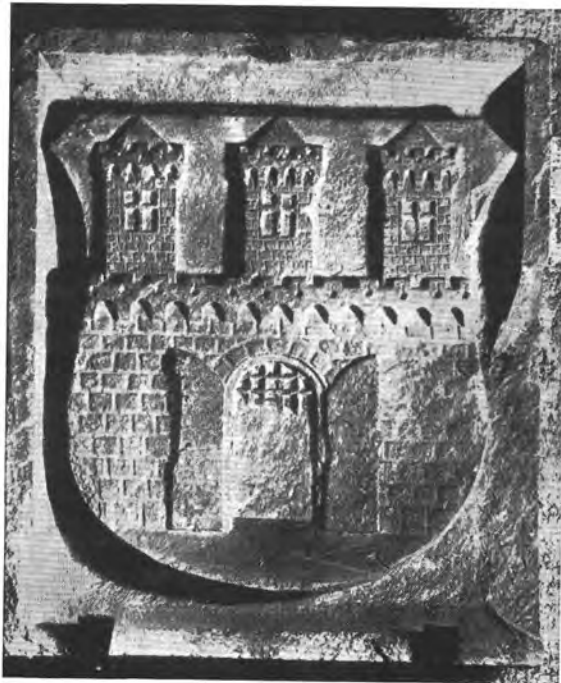
22. kép. Buda kisebb pecsétje

23—24. kép. Budai városi pénzek

25. kép. Prága XV. századi pecsétje

26. kép. Buda kisebb pecsétjének ábrázolása kőcímerbe vésve

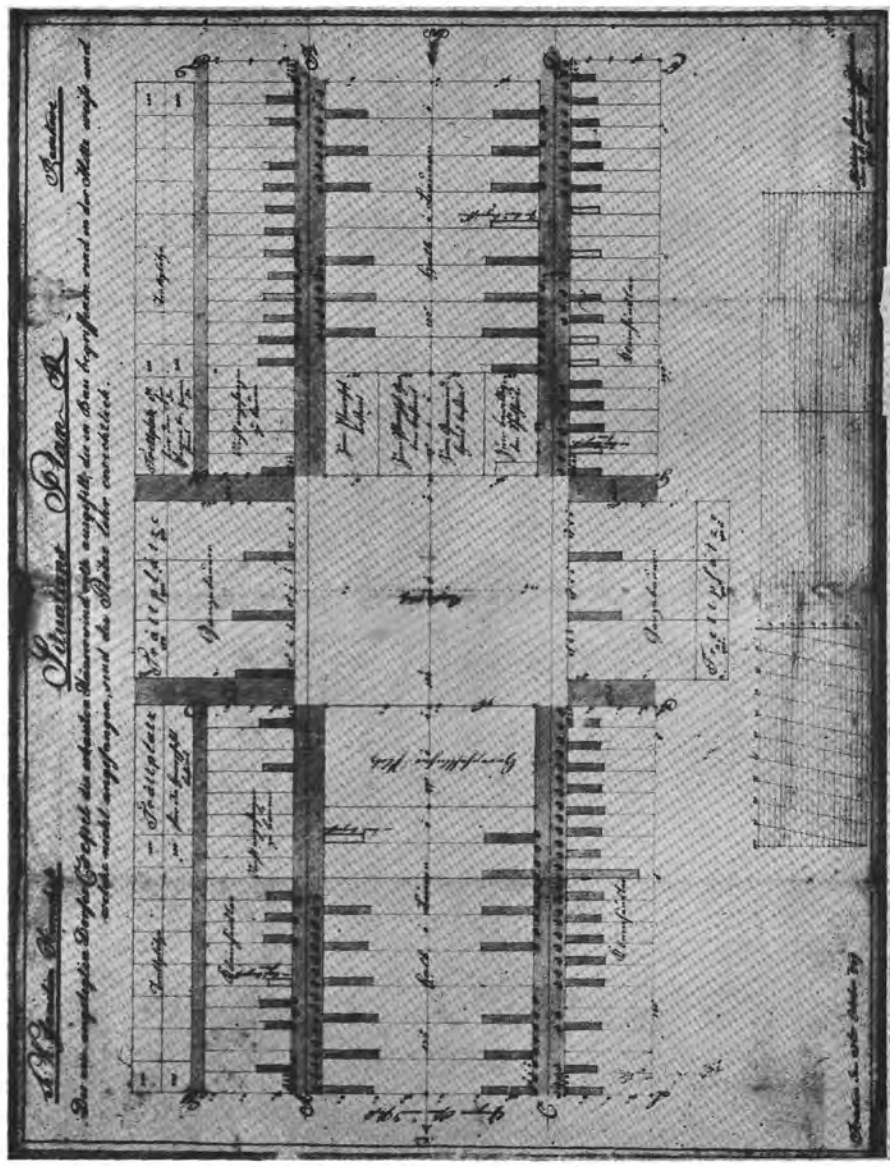

27. kép. Buda pecsétje a törökkorból

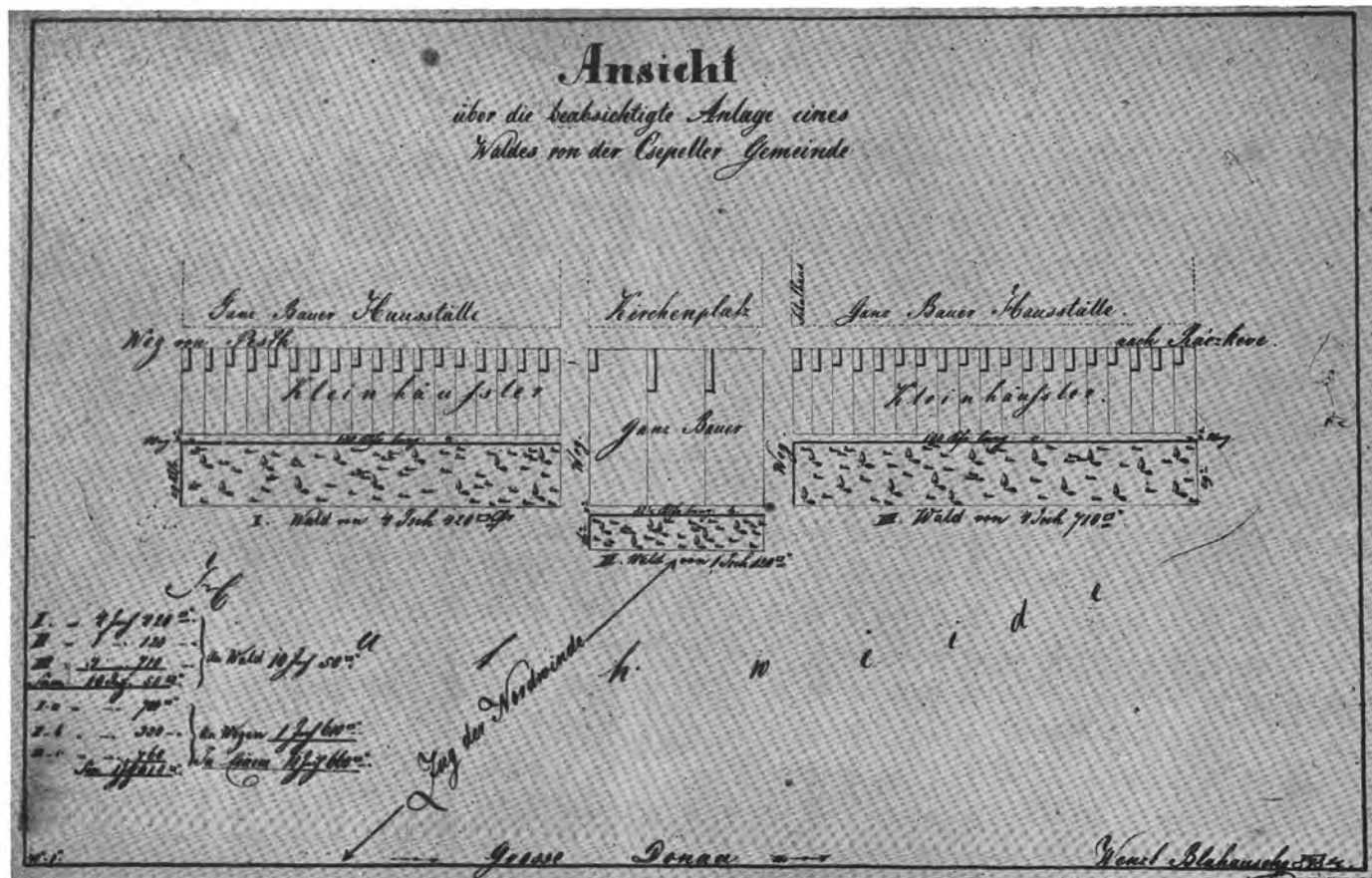
28. kép. Buda 1689. évi pecsétje

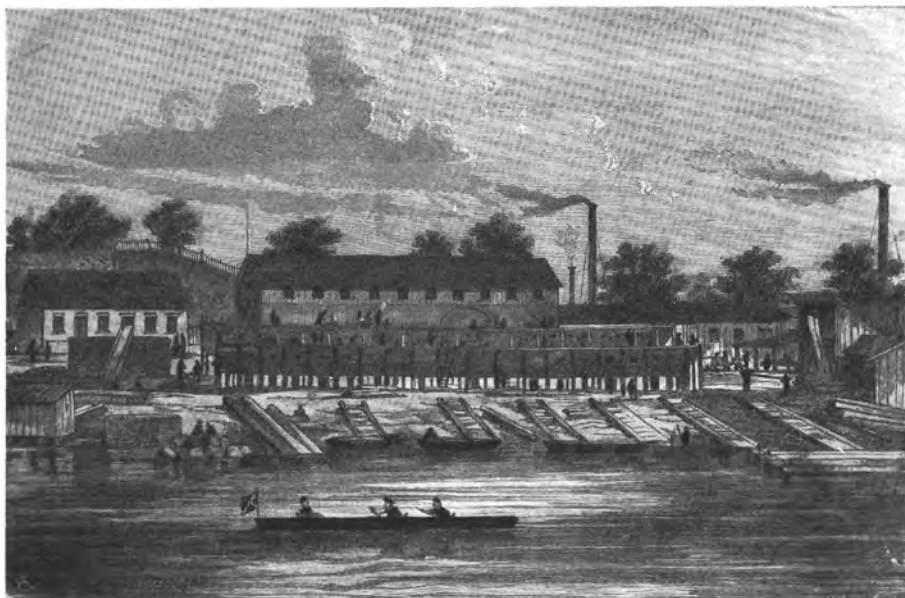
29. kép. Buda 1703. évi címere

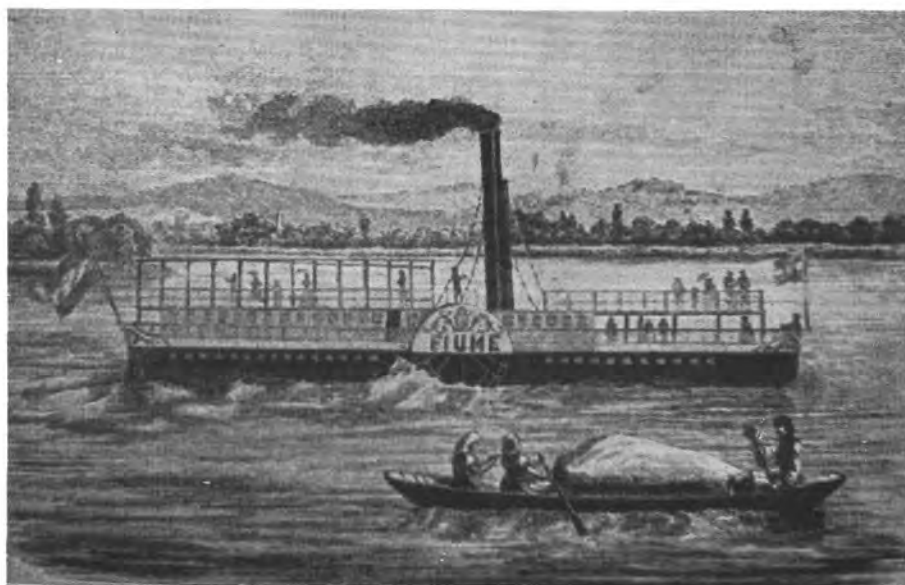
37. kép. Csepel áttelepítése az árvíz után, 1839. októberi állapot

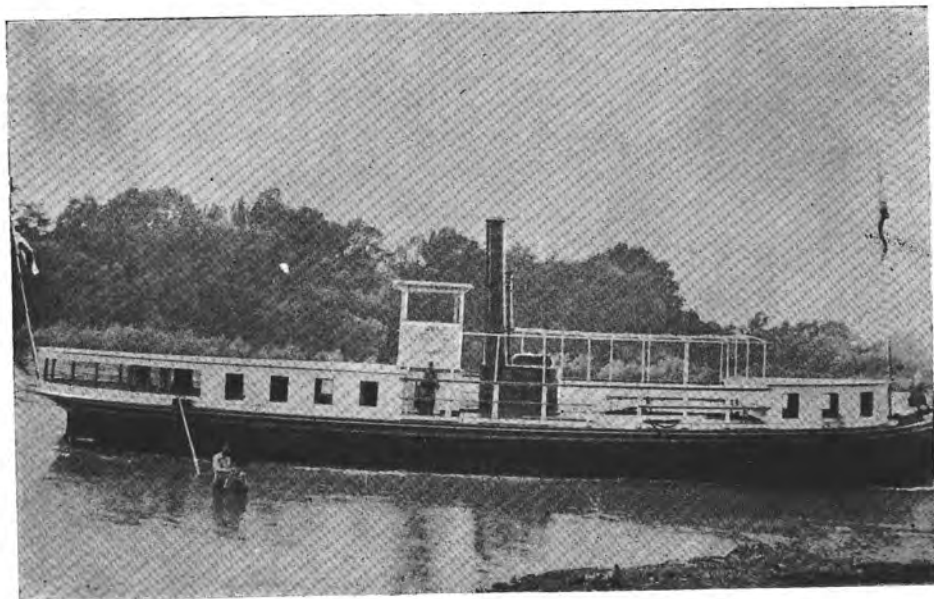
33. kép. Szélfogó erdő telepítésének terve Csepelen 1848-ban

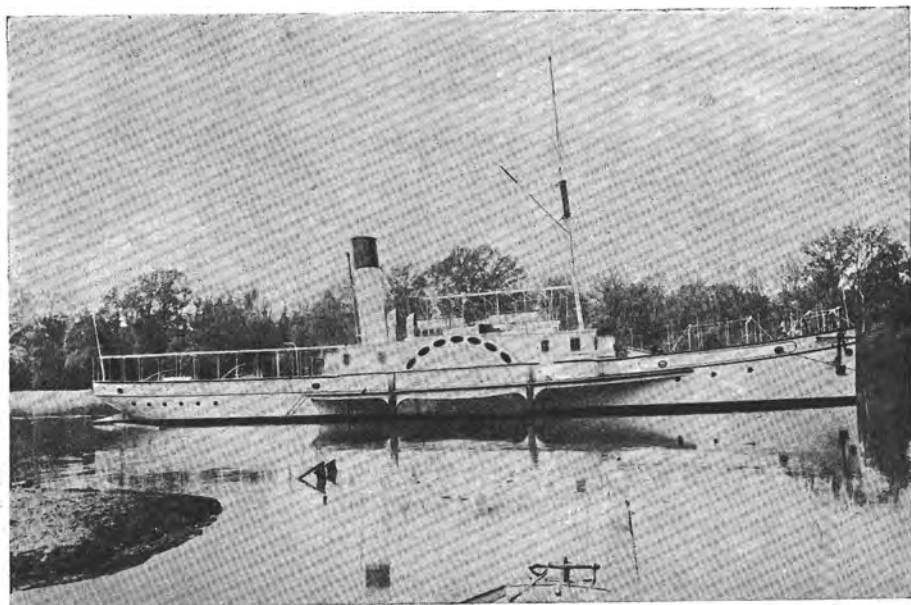
36. kép. A fiumei Stabilimento Technico újpesti fiókgyára 1866-ban

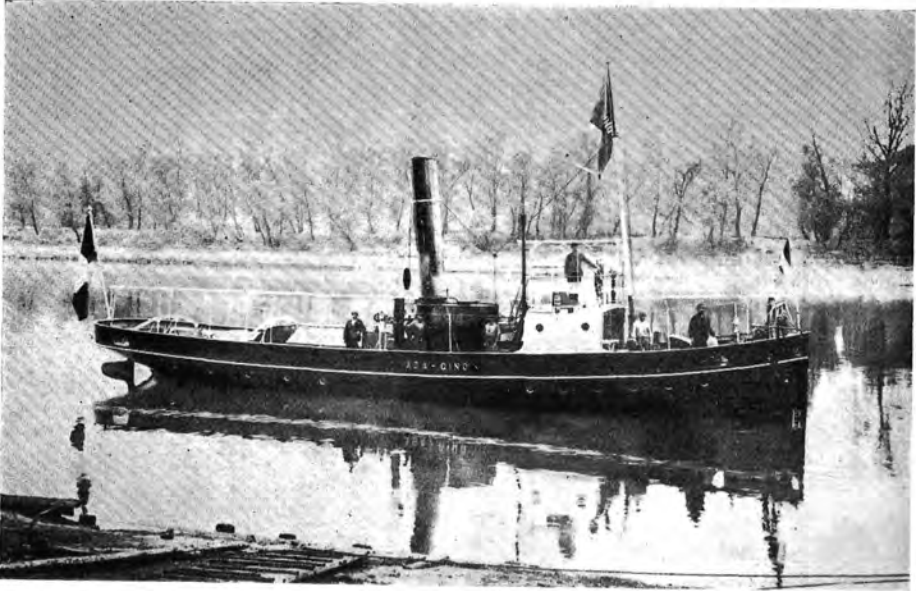
37. kép. A Fiume hajó (1867)

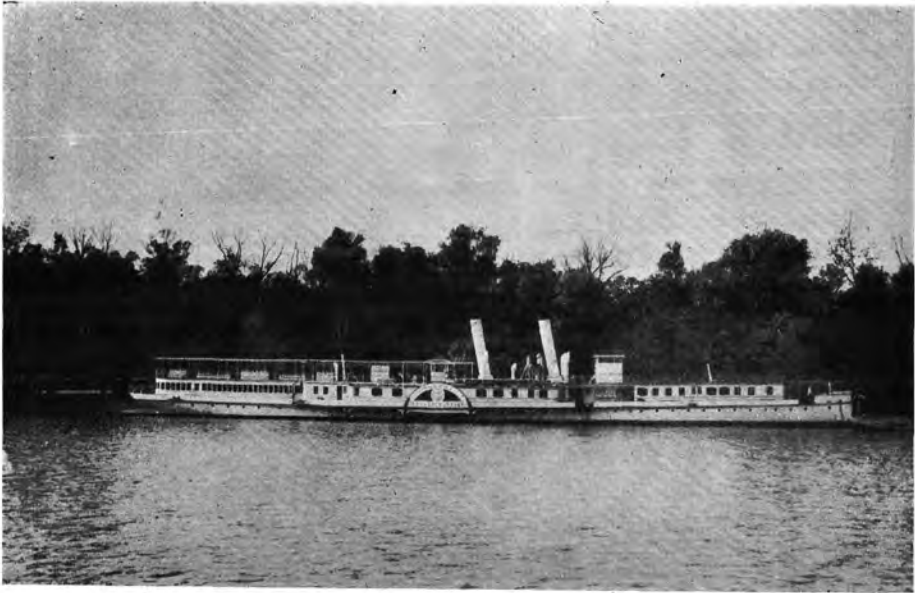
38. kép. Bombatér, dunai átkelő hajó. Épült 1874-ben a Schoenichen-hajógyárban

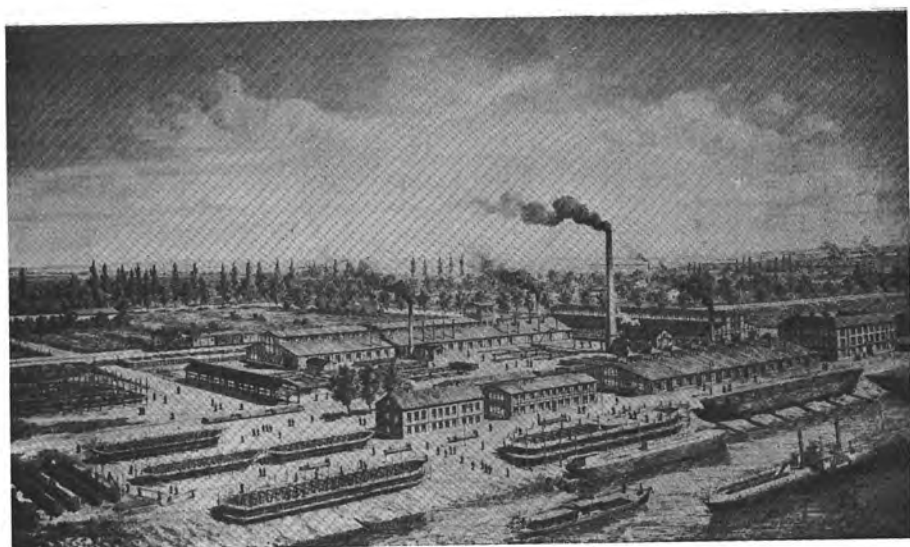
39. kép. Kerekes gőzös, görög megrendelő számára készült 1891-ben a Schoenichen—Hartmann-féle gyárban

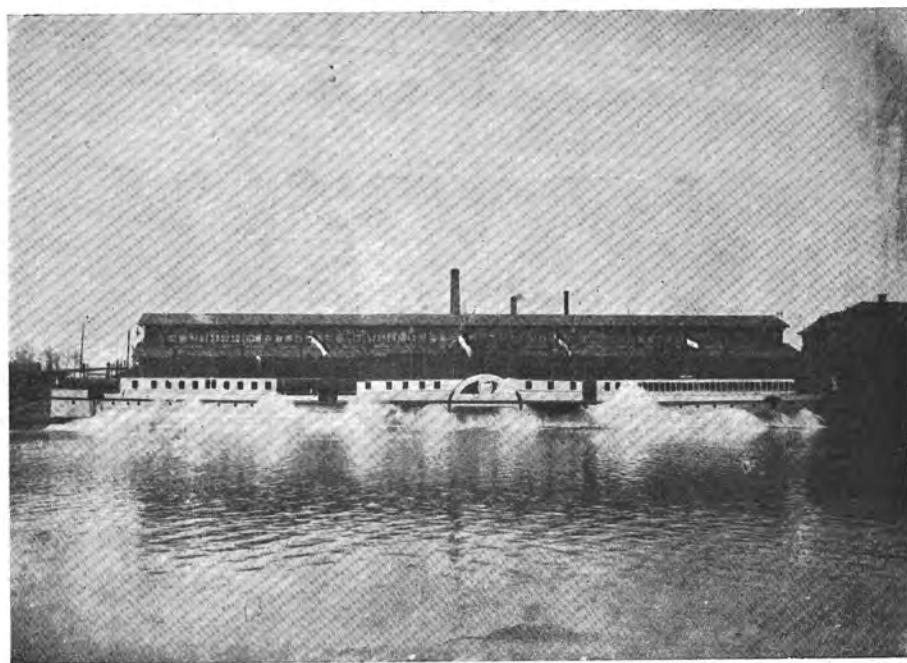
40. kép. Ada-Gino csavargőzös. 1893-ban készült görög megrendelő számára a Schoenichen—Hartmann-féle gyárban

41. kép. A Schoenichen—Hartmann-féle gyárban 1895-ben a MFTR részére épített személyszállító hajó

42. kép. A Schoenichen—Hartmann-féle egyesült hajó és gépgyár 1895-ben

43. kép. A Danubius—Schoenichen—Hartmann-féle egyesült hajógyárban készült hajó vízrebocsátása az 1890-es évek végén

